MODRANSKÉ zvesti
Vydáva Kultúrne centrum Modra
Ročník XXXI Číslo 1 Január 2023

Tou správnou nohou do nového roka

Vianočné sviatky sú za nami a nám nezostáva iné, než na ne v dobrom pospomínať. Boli časom oddychu, stretania sa s blízkymi. Sviatky pokoja a radosti priniesli Modranom niekoľko krásnych tradičných podujatí. Viaceré mali charitatívny zmysel. Vďaka mnohým dobrým ľuďom sa tak Vianoce stali krajšími pre rodiny, ktoré sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii. Pomáhať je ľudské a malo by byť pre človeka prirodzené.

V čase písania týchto riadkov sa už nachádzame takmer na konci prvého mesiaca nového roka 2023. Želajme si, aby bol o niečo lepší než ten uplynulý, nech sa Modre a nám – jej obyvateľom darí tak, aby sme žili spokojne. Vráťme sa predsa na chvíľu do predvianočného času. Mesto Modra spolu s modranským „kulturákom“ pripravili Vianočné zastavenie – trhy na novom mieste, pred kultúrnym domom. A vydarili sa. (Fotografie si pozrite na strane 17). Ľudia prišli, ochutnávali dobroty, modranské vínka, kúpou ručne vyrobených drobností od detí zo škôl a občianskych združení podporili vzájomne svoju komunitu. Punč, koledy, medovníčky, oblátky... Nechýbalo nič. A veľký obdiv si vyslúžil aj keramický betlehem majstrov Jozefa Franka a Mariána Lišku. Charitatívnu myšlienku umocnil aj predaj výborného divinového gulášu Janka Chalabalu, ktorého výťažok 416 eur bol použitý na nákup potravín do mestskej komunitnej špajze. Pred Vianocami ich referát sociálnych vecí MsÚ Modra rozdelil rodinám i jednotlivcom v núdzi. Do zbierky potravín do komunitnej špajze a chladničky prispelo darcov – 26 jednotlivcov a rodín, sumou 1000 € pomohlo združenie Víno z Modry ako výťažok z predaja 20 limitovaných maľovaných fliaš, ktoré vznikli v spolupráci s našimi umelcami v rámci projektu Na víne maľované Vianoce. Vďaka štedrosti a empatii mnohých ľudí mohlo mesto pred Viannocami obdarovať 15 domácností, 28 občanov a 3 rodiny s najmenšími deťmi.

ILUSTRÁCIA: MARTIN KELLENBERGER

Stretnutia pri voňavých „osúchoch“ a minivianočkách v KD Kráľová patria tiež neodmysliteľne k sviatočnému času na sklonku roka. Miestni predajcovia ponúkali domáce výrobky, dekorácie, oblátky, vínka, med, orechy, kvety a nechýbali ani vychýrené frkacule do sviatočnej polievky. Občianske združenie Kráľovan spojilo podujatie s návštevou Mikuláša a tak sa ho miestne deti nevedeli dočkať s poctivo natrénovanými básničkami.

Vianoce v Modre zažili po prvý raz aj priatelia z Ukrajiny. Mnohé rodiny u nás vďaka dobrým ľuďom a ich ochote pomáhať zostali žiť. Nevedno do akého času, no tí, ktorí si Modru vybrali za svoj dočasný domov sú spokojní. Mesto a ľudia im vyšlo v ústrety a pomoc tu nájdu vždy, či už vo forme pomoci materiálnej, v hľadaní práce, s bývaním, so školou pre deti. Ujali sme sa ako mesto a jeho obyvatelia úlohy pomáhať ľuďom utekajúcim z vojny a každému patrí za tento počin úprimná vďaka. Nikdy nevieme, čo môže postretnúť nás.

Robme si preto navzájom krajšie dni v našom meste, možno aj vďaka kultúre, ktorá je pre človeka a jeho dušu dôležitá. O tom aký bol rok 2022 v oblasti mestskej kultúry sme sa rozprávali s riaditeľom KC, Jánom Sklenárom. Rozhovor nájdete na strane 20.

K novému roku si zaželajme čo najpevnejšie zdravie a šťastný život v našom meste. Pozdrav vo forme nádhernej ilustrácie Modranského Pegasa nám všetkým posiela známy ilustrátor a grafik Martin Kellenberger.

Jana KUCHTOVÁ,
za redakciu MZ

Mesto má schválený rozpočet

Mestské zastupiteľstvo schválilo na zasadnutí 14. 12. 2022 rozpočet na rok 2023. Za jeho prijatie hlasovalo 11 prítomných poslancov. Celkové príjmy v rozpočte sú naplánované na 12 418 750 € a celkové výdavky sú vo výške 11 910 930 €. Rozpočet bol zostavený tak, aby vedel finančne zabezpečovať všetky kompetencie a povinnosti mesta a vytvoriť rezervu na prípadné neočakávané výdavky.

Prijímová časť

V rozpočte na rok 2023 schválilo MsZ celkové príjmy mesta vyššie oproti roku 2022, čo je spôsobené odhadovaným zvýšením podielových daní, teda daní z príjmu fyzických osôb, ktoré sú mestu prideľované vo výške 70% z celkovej dane z príjmu fyzických osôb, ktoré majú v meste trvalý pobyt, zvýšením daní z majetku na pokrytie základných kompetenčných povinností mesta, ktoré každým rokom narastajú, ďalej zvýšenými kapitálovými príjmami aj zapojením rezervného fondu mesta na úhradu kapitálových výdavkov a prijatím bankového úveru na krytie kapitálových výdavkov. *„Pri stanovení výšky podielových daní na rok 2023 sme vychádzali zo zverejnenej prognózy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, keďže v čase schvaľovania rozpočtu mesta nebol schválený návrh štátneho rozpočtu na ďalší rok. Predpokladom pre nás boli podielové dane prijaté v roku 2022, tie sme navýšili o avizované zvýšenie 4% a zohľadnili navýšenie podielových daní vyplývajúce zo sčítania obyvateľstva, ktoré prebiehalo na prelome rokov 2021 a 2022. Navýšenie podielových daní je vo výške 295 000 €. Ostatné bežné príjmy boli prispôsobené podľa očakávaného plnenia v roku 2022. V bežných príjmoch škôl sú premietnuté prijaté zmeny v mesačných poplatkoch, týkajúce sa zvýšenia poplatku za réžiu a stravu v materských aj základných školách. Základný poplatok v materských školách ostáva na rovnakej úrovni. Poplatok za školský klub detí sa zvýšil o 2 € mesačne a výučbu v základnej umeleckej škole sa zvýšila v priemere o 4 € mesačne,“* vysvetľuje hlavná ekonómka mesta Modry Ing. Tatiana Macháčová.

Výdavková časť

Celkové výdavky Modry sú zvýšené o 239 560 € oproti roku 2022. Z celkových bežných výdavkov v sume 11 910 930 € smeruje do rozpočtov škôl a školských zariadení 5 565 130 €. Suma 2 609 150 € je krytá príjmom zo štátneho rozpočtu pre základné školy, suma 684 790 € sú vlastný príjmy škôl a školských zariadení a zvyšných 2 271 190 € mesto financuje z podielových daní: školské kluby detí, školské jedálne, základnú umeleckú školu a materské školy. Túto čiastku mesto vyčleňuje každoročne z podielových daní. Schválené kapitálové výdavky, investície predstavujú sumu 1 883 000 €. Tatiana Macháčová dopĺňa: *„Pre rok 2023 odhadujeme podielové dane vo výške 4 615 000 € a z toho spomínaných 2 271 190 € vyčleníme pre školy a školské zariadenia, čo je 49,21 % z podielových daní. Na chod a fungovanie príspevkových organizácií (Kultúrne centrum a Mestské centrum sociálnych služieb) mesto vyčlení 707 400 € z podielových daní. Mestu teda ostáva 35,46 % z podielových daní, čo je suma 1 636 410 €. Každoročne plánujeme výdavky tak, aby sme vedeli adekvátne zabezpečiť bezproblémový chod mesta a to najmä v oblasti komunikácií, odpadového hospodárstva, verejného osvetlenia, správy a údržby majetku mesta, cintorínov, verejnej zelene a administratívy. A vysoká inflácia, ktorá rapídne zvýšila ceny základných tovarov a služieb ovplyvňuje aj objem úkonov, ktoré je mesto schopné z financií pokryť. Podielové dane sa zvýšili oproti roku 2022 o 6,39 %, naproti tomu priemerná inflácia za celý rok 2022 dosiahla úroveň 12,8 % a to je hlavný problém, s ktorým sa musí mesto vysporiadať. Na činnosť mestu ostáva z podielových daní 1 636 410 €, čo je 35 % z celkových podielových daní a z miestnych daní mesto plánuje vybrať 770 000 €. Schválené kapitálové výdavky, teda investície predstavujú sumu 1 883 000 €. Tie sú financované z kapitálových príjmov, externých zdrojov a z rezervného fondu“.*

Schválené financie na investície budú v hlavnej miere smerovať do infraštruktúry. Na Moyzesovej ulici plánuje mesto pokračovať v obnove druhej časti ulice od parkoviska po Baštovú ulicu. V tomto roku zrealizuje BVS, a.s. rekonštrukciu vodovodu, následne bude mesto pokračovať rekonštrukciou systému odvádzania dažďových vôd. Na Štefánikovej ul. sa bude pokračovať s 3. etapou obnovy chodníkov v úseku od Ul. 1. mája po Šúrsku ul. Aj tu budeme spolupracovať s BVS, a.s., ktorá zabezpečí rekonštrukciu vodovodu. Mesto Modra vyhralo v hlasovacej súťaži spoločnosti Lidl vybudovanie oddychového parku Čistinka, ktorý bude vybudovaný na Kalinčiakovej ul. pri Kine Mier. Participáciou mesta je zabezpečenie inžinierskej činnosti, stavebné práce na príprave územia, budovanie prístupových chodníkov a úprava okolia v sume cca 30 000 €. Vo vnútrobloku na Dukelskej ulici plánujeme postaviť ihrisko Rodinka, ktoré je podporené štátnou dotáciou 50 000 €. V rámci sídliska Stred plánujeme pripraviť projektovú dokumentáciu na vybudovanie parkovísk a polozapustených kontajnerov v rámci územia dotknutého výstavbou ihriska. Aj v tomto roku sa opäť Modra uchádza o dotáciu na obnovu kultúrnych pamiatok na obnovu Hornej brány, budú sa sanovať priestory podchodu vrátane základov v sume cca 50 000 €. V rámci prípravy projektovej dokumentácie sa bude Modra venovať príprave a vyhláseniu verejnej súťaže na obstaranie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu radnice a tiež pokračovať v prácach na novom územnom pláne v objeme 25 000 €. *„Všetky kapitálové výdavky sú viazané na očakávaný kapitálový príjem z predaja pozemkov v meste Modra. Schválený rozpočet budeme musieť v prípade potreby prispôsobiť novým okolnostiam a dostatočne pružne reagovať na vývoj v spoločnosti. Finančné riadenie mesta je predovšetkým na to, aby sme vedeli prehodnocovať svoje priority a zámery“,* uzatvára hlavná ekonómka. **(red, msú)**

Nový merač rýchlosti

Hustota premávky v centre mesta Modry je vysoká. Žiaľ, nie všetci motoristi dodržiavajú stanovenú rýchlosť, preto sa mesto rozhodlo, že dá nainštalovať ďalší merač rýchlosti. Časť finančných prostriedkov vo výške 1 500 eur poskytla Nadácia Allianz a zvyšnú sumu dofinancovalo mesto Modra. Merač je osadený na Dolnej ulici pri rybníku v blízkosti napojenia na cyklocestu Modra – Šenkvice. Veríme, že jeho inštalácia prispeje k zníženiu rýchlosti motorových vozidiel smerujúcich do historického centra mesta a tým sa zvýši bezpečnosť zraniteľných účastníkov premávky – chodcov a cyklistov.

Do prevádzky bol merač rýchlosti spustený koncom roka 2022. Celkové náklady na realizáciu boli 3 462, 72 eur.

Silvia BRAZDOVIČOVÁ, projektová manažérka mesta

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Prvé stojiská polopodzemných kontajnerov slúžia občanom

V Modre pribudli prvé stojiská s polopodzemnými kontajnermi na zmesový odpad, papier, plasty a sklo v piatich vybraných lokalitách na uliciach SNP, Komenského a v rekreačnej oblasti Modra–Piesok. Pozitívne skúsenosti s polopodzemnými kontajnermi už majú vo Zvolene, v Nitre, v Trnave, Bratislave, Trenčíne, Handlovej, v Čadci a iných mestách. Zhotoviteľom prác bola spoločnosť Redox–Enex, s.r.o. v celkovej sume 150 520,88 eur.

Dnes je v meste k dispozícii spolu 26 polopodzemných kontajnerov štvorcového a kruhového tvaru (10 ks na zmesový komunál, 6 ks na plasty, 5 ks na papier a 5 ks na sklo) s objemom 5 m^3, 3 m^3 a 2,4 m^3 podľa požiadaviek konkrétneho stojiska.

Spolu sa z verejného priestoru mesta Modry a z rekreačnej oblasti Modra – Piesok (Zochova chata) stiahne 32 ks 1100 lit. kontajnerov na zmesový odpad, 25 ks 1100 lit. kontajnerov na plast, 15 ks 1100 lit. kontajnerov na papier a 10 ks zvonov na sklo. Polopodzemné kontajnery sa budú vysýpať 1x do týždňa. *„Obyvateľov mesta by sme chceli poprosiť a vyzvať, aby papierový a plastový odpad pred vyhodením do kontajnerov stlačili a zložili, iba tak predídeme rýchlemu zaplneniu objemovej kapacity kontajneru. Polopodzemné kontajnery na zmesový komunálny odpad nie sú určené na objemný odpad. Na to, prosím, využite služby zberného dvora na Dolnej 144“,* upozorňuje Katarína Ružeková Poltárska z Mestského úradu Modra a zároveň vysvetľuje: *„Pred samotnou výstavbou kontajnerových stojísk polopodzemných kontajnerov si mesto Modra dalo vypracovať štúdiu návrhu umiestnenia stojísk rešpektujúc donáškovú vzdialenosť v zmysle platných právnych predpisov v odpadovom hospodárstve, inžinierske siete a priestorové dispozície. Následne bol vypracovaný projekt pre stavebné práce. Primeraná donášková vzdialenosť v zmysle ustanovenia §14 vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 371/2015, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch pre miesto zberu zmesového odpadu a zberu triedených zložiek – papier, plasty, obaly z kovu a kompozitné obaly na báze lepenky v komplexnej bytovej výstavbe je najviac 150 m od bydliska obyvateľa“.*

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Stojisko na SNP 17 je určené pre bytové domy: Vajanského 54, 56, Hrnčiarska 2, 4, 6, 8, SNP 13, 14, 15, 17, 19, 21 a 23.

Umiestnené sú tu polopodzemné kontajnery štvorcového typu: 2 ks o objeme 5 m^3 na zmesový komunálny odpad, 1 ks o objeme 5 m^3 na papier, 2 ks o objeme 5 m^3 na plasty a 1 ks o objeme 3 m^3 na sklo.

Rušia sa stojiská na ulici Hrnčiarska 2, SNP 13 trafostanica, SNP 17 pri MŠ, SNP 19 a SNP 23. Z verejného priestoru sa stiahne: 10 ks 1100 lit. kontajnerov na zmesový odpad, 9 ks 1100 lit. kontajnerov na plast, 5 ks 1100 lit. kontajnerov na papier a 4 zvony na sklo.

Stojisko na ul. SNP 29 je určené pre bytové domy: SNP 16, 18, 20,25, 27, 29, Vajanského 78, 78/A, 78/B, Komenského 10.

Nachádzajú sa tu polopodzemné kontajnery štvorcového typu: 2 ks o objeme 5 m^3 na zmesový komunálny odpad, 1 ks o objeme 5 m^3 na papier, 1 ks o objeme 5 m^3 na plasty a 1 ks o objeme 3 m^3 na sklo.

Rušia sa stojiská: SNP 29, Komenského 10. Z verejného priestoru sťahujeme: 4 ks 1100 lit. kontajnerov na zmesový odpad, 3 ks 1100 lit. kontajnerov na plast, 2 ks 1100 lit. kontajnerov na papier a 1 zvon na sklo.

Stojisko na ul. Komenského 11 je pre bytové domy: Komenského 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15.

Umiestnené sú tu polopodzemné kontajnery kruhového typu a to 2 ks (1 o objeme 5 m^3 a 1 o objeme 2,4 m^3) na zmesový komunálny odpad, ďalej 1 ks o objeme 5 m^3 na papier, 1 ks o objeme 5 m^3 na plasty a 1 ks o objeme 3 m^3 na sklo.

Rušia sa stojiská na ulici Komenského 12, 13, 14, 15, na križovatke SNP–Komenského. Z verejného priestoru sa stiahne: 6 ks 1100 lit. kontajnerov na zmesový odpad, 7 ks 1100 lit. kontajnerov na plast, 3 ks 1100 lit. kontajnerov na papier a 2 zvony na sklo.

Stojisko na ul. Komenského 21, pre bytové domy: Komenského 3, 5, 17, 19, 21, 23.

K dispozícii sú tu polopodzemné kontajnery štvorcového typu: 1 ks o objeme 5 m^3 na zmesový komunálny odpad, 1 ks o objeme 5 m^3 na papier, 1 ks o objeme 5 m^3 na plasty, 1 ks deleného polopodzemného kontajnera štvorcového typu o objeme 5 m^3 (2,4 + 2,4 m^3) na zmesový komunálny odpad a sklo.

Rušia sa stojiská na ulici Komenského 5, 21 a 23 a na križovatke ulíc SNP a Komenského. Z verejného priestoru sa stiahne: 6 ks 1100 lit. kontajnerov na zmesový odpad, 2 ks 1100 lit. kontajnerov na plast, 2 ks 1100 lit. kontajnerov na papier a 1 zvon na sklo.

Stojisko na parkovisku Modra–Piesok (Zochova chata).

Nachádzajú sa tu polopodzemné kontajnery štvorcového typu: 2 ks o objeme 5 m^3 na zmesový komunálny odpad, 1 ks o objeme 5 m^3 na papier, 1 ks o objeme 5 m^3 na plasty a 1 ks o objeme 3 m^3 na sklo.

Nové polopodzemné kontajnery nahradili pôvodné stojisko voľne umiestnených kontajnerov.

Výhody polopodzemných kontajnerov:

- v porovnaní s obyčajnými približne päťkrát väčší objem, kontajnery na sklo trikrát väčší objem,
- uvoľní sa priestor na parkovanie vozidiel, pre zeleň, pre chodcov a zmení sa estetický vzhľad a čistota verejného priestoru v okolí bytových domov,
- zmiešaný odpad sa pomalšie rozkladá a nezapácha, pretože pod zemou je nižšia teplota,
- kontajnery sa vyprázdňujú zospodu, vhadzovací otvor zostáva čistý
- hĺbka kontajnerov znemožňuje opätovné vyhadzovanie obsahu, preto v ich okolí nevzniká neporiadok,
- zľadovatený sneh neznemožní manipuláciu s kontajnermi a ich vyprázdnenie, pri vetre v počasí sa kontajnery neposúvajú,
- k odpadu sa nedostanú hlodavce, ktoré sa v posledných rokoch v okolí klasických stojísk na niektorých sídliskách premnožili.

(msú)

O čom rokovali v decembri mestskí poslanci

Druhé zasadnutie nového Mestského zastupiteľstva v Modre sa uskutočnilo 14. decembra 2022 v Kultúrnom dome Ľ. Štúra. Prítomných bolo jedenásť poslancov z trinástich a rokovanie viedol primátor Juraj Petrakovič.

Medzi bodmi rokovania bolo aj schválenie nových všeobecne záväzných nariadení mesta a to VZN č. 7/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 5/2012 o výške príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Modry, ďalej VZN č. 5/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 6/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a tiež VZN č. 4/2022, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 1/2018 o poskytovaní sociálnych služieb mestom Modra. Podrobnejšie informácie k uvedeným nariadeniam si budete môcť prečítať v nasledovnom vydaní MZ.

Sobášne dni a poplatky

V programe rokovania bolo určenie sobášnych dní, ktoré sú stanovené na piatok 14.00–18.00 h a sobotu 13.00–18.00 h, druhý týždeň v každom mesiaci kalendárneho roka. Výška príspevku snúbencov za obrad na ktoromkoľvek vhodnom mieste mimo určenej sobášnej miestnosti je 150 eur. Modra sa v posledných rokoch stala vyhľadávaným miestom na konanie svadieb, o čom svedčia aj údaje zo štatistiky MsÚ. Kým v roku 2021 bolo celkovo 131 obradov, o rok neskôr to bolo to už bolo 228.

Prebytkový rozpočet

V ekonomickej časti rokovania MsZ bol schválený rozpočet na rok 2023 s prebytkom 507 820 eur, z toho bežné príjmy mesta 9 733 960 eur, bežné príjmy rozp. organizácií 684 790 eur, kapitálové príjmy 1 000 000 eur, finančné operácie – príjmové 1 000 000 eur, bežné výdavky mesta 4 414 800 eur bežné výdavky rozp. organizácií 5 565 130 eur, kapitálové výdavky 1 883 000 eur, finančné operácie – výdavkové 48 000 eur, bežný rozpočet 438 820 eur, kapitálový rozpočet 883 000 eur, finančné operácie 952 000 eur.

Pomoc Ukrajine pokračuje

Poslanci ďalej predĺžili použitie verejnej zbierky na pomoc Ukrajine do 31. 12. 2023, zároveň zobrali na vedomie Správu o priebehu a výsledkoch verejnej zbierky osobám postihnutých vojnovým konfliktom na Ukrajine. Dobrovoľnú zbierku vyhlásilo MsZ Modry na zasadnutí 10. 3. 2022 uznesením číslo 685/23/2022 a následne zriadilo transparentný účet v Slovenskej sporiteľni, a.s. s číslom SK27 0900 0000 0051 8829 8269. Do konca roka 2022 mesto prijalo na účet 32 128 eur, z toho príspevky fyzických osôb boli 17 748 eur a právnické osoby prispeli sumou 14 300 eur. Súčasťou financií je aj príspevok mesta Modry v čiastke 10 000 eur. Počas obdobia prílevu ľudí z Ukrajiny na územie SR vydalo ministerstvo vnútra usmernenie na refundáciu vynaložených výdavkov, ktoré vznikali mestám a obciam. Aj mesto Modra uplatňovalo a žiadalo väčšinu výdavkov cez Okresný úrad na Ministerstvo vnútra a žiadosti boli v plnej miere akceptované. Celkové výdavky, ktoré boli mestu Modra refundované boli vo výške 9 555,69 €. Aj z tohto dôvodu mesto nečerpalo financie z verejnej zbierky. Mesto počas daného obdobia zabezpečovalo nákupy potravín, liekov, drogérie pre ľudí, ktorých ubytovali obyvatelia Modry vo svojich domácnostiach.

Komunitný plán

MsZ schválilo strednodobý strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb mesta Modry na roky 2023–2030 ako otvorený dokument s možnosťou ďalšej aktualizácie. KPSS je nástrojom, prostredníctvom ktorého sa dajú užívateľom sociálnych služieb, poskytovateľom sociálnych služieb i potencionálnym záujemcom a prijímateľom sociálnych služieb ako aj verejnosti ukázať zámery rozvoja mesta v oblasti sociálnej.

Memorandá o porozumení

Poslanci prijali uznesenie o uzatvorení memoránd o porozumení medzi mestom a dvoma subjektami, Nemocnicou Modra, n.o. a Slovenskou zdravotníckou univerzitou v Bratislave. Návrhy oboch memoránd o porozumení, vzájomne odsúhlasené so Slovenskou zdravotníckou univerzitou v Bratislave ako aj s Nemocnicou Modra, n.o., boli predložené mestskému zastupiteľstvu. Schvaľovaniu predchádzal fakt, kedy mesto Modra identifikovalo vo svojom území nehnuteľný majetok, ktorý by mohol byť, po dohode s jeho správcom alebo vlastníkom, oveľa efektívnejšie využívaný pre potreby mesta a jeho obyvateľov alebo návštevníkov (napr. parkovanie, poskytovanie verejnoprospešných služieb a i.). Ide o pozemok na Vajanského ulici v Modre pri nemocnici, ktorý je aktuálne využívaný ako neupravená plocha na parkovanie a v druhom prípade sú to pozemky a budovy v Modre–Harmónii patriace Slovenskej zdravotníckej univerzite. Všetky strany vyslovili záujem o hľadanie možností, ako by sa uvedený nehnuteľný majetok mohol využiť efektívnejšie zo strany mesta.

(red, zdroj: Zápisnica zo Zasadnutia MsZ z 14. 12. 2022

ZDROJ: WWW.MODRA.SK

Harmonogram práce MsZ na rok 2023

Január

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Február

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

Marec

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Apríl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Máj

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Jún

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Júl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

August

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

September

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Október

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

November

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

December

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

pracovné stretnutie poslancov MsZ | zasadnutie MsZ | štátny sviatok | zasadnutie komisií pri MsZ | verejné stretnutie | školské prázdniny

Názor občana

Vážený pán primátor, páni poslanci, ako občan mesta Modry, chcem poukázať na dve zásadné veci v komunikácii zamestnancov MsÚ a informovanie verejnosti. Tak ako mňa, aj mnohých občanov mesta zaráža spôsob, akým sú vybavované stránky na MsÚ Modra. Bezpečnostné dvere uzamknuté aj počas stránkových dní, komunikácia cez telefón na schodoch úradu. Zamestnanci MsÚ sú chránení pred občanmi ako nedotknuteľné osoby a človek, ktorý potrebuje niečo s nimi prebrať je vybavovaný na schodišti. Na každom úrade sú dvere pre občanov počas stránkových hodín otvorené, iba na MsÚ Modra nie. Zdá sa mi to nedôstojné, až zarážajúce. Myslím si a nie som sama, že by bolo vhodné prehodnotiť daný spôsob jednania a správať sa k občanom tak, ako slušnosť káže, teda ako k rovnocennému partnerovi.

Taktiež chcem poukázať na informovanosť verejnosti o dianí v meste. Prebieha cez rádio Modra, Modranské zvesti, internet... Pred niekoľkými rokmi bol zrušený mestský rozhlas, cez ktorý boli občania o dianí a odstávkach informovaní. Nakoľko bol zastaralý a poruchový, bol na podnet pána Jaška nahradený rádiom. Ale nie každý a hlavne starší človek, si bude každý deň nastavovať rádio, aby vedel, že nebude elektrina... Áno, informovanosť je aj cez internet, ktorý veľa starších občanov nemá, alebo s ním nevie robiť. Vývesná tabuľa je tiež pre občanov, ale chodiť pozerať na vývesnú tabuľu, aby občania vedeli, čo sa deje sa mi zdá scestné. Pripadá mi, ako by zo strany volených zástupcov mesta nebol záujem o informovanosť občanov, preto aj na stretnutia s občanmi chodí tak málo ľudí, aby mali od nich pokoj.

V dnešnej technickej dobe sú predsa možnosti ako zabezpečiť bezdrôtové vysielanie, čo sme zistili pri prvej vlne pandémie. Na Kráľovej hralo jasne a zrozumiteľne rádio, čo sme boli prekvapení, ale neviem cez aký vysielač. Myslím, že by nebolo od veci, keby sa kompetentní zaoberali aj týmto problémom, hlavne ich starších voličov.

Jarmila DUDEKOVÁ,
Modra–Kráľová

Odpovedáme na otázky pani Jarmily Dudekovej

Ďakujeme za váš názor, pani Dudeková. Radi vysvetlíme ako pracuje Mestský úrad Modra. Aktuálne sídlime v dvoch budovách (Kancelária prvého kontaktu spolu s Turistickou informačnou kanceláriou a Oddelením projektov na Štúrovej 59 a na adrese Dukelská 39, kde sídlia jednotlivé referáty MsÚ a Stavebný úrad).

Kancelária prvého kontaktu na Štúrovej

Je centrálnym kontaktným bodom pre občanov, tzv. front office, ktorého cieľom je rýchlo a efektívne reagovať na požiadavky občanov, zjednodušiť vybavovanie žiadostí, uľahčiť orientáciu v rámci úradu a v mestských službách. Pracovníci KPK sú pripravení odpovedať na otázky týkajúce sa činností jednotlivých referátov MsÚ. Zabezpečujú príjem námetov, pripomienok a podnetov. Zároveň občanom poskytujú odborné rady a pomoc pri vypĺňaní tlačív. Ak nie je možné vybaviť všetky náležitosti v KPK, usmernia klienta na odborné pracovisko, kde je možný kontakt formou telefonickej, e-mailovej komunikácie alebo formou individuálne osobného stretnutia na vopred dohodnutý termín. Výhodou KPK je, že je otvorená aj mimo stránkových hodín mestského úradu.

Mestský a Stavebný úrad na Dukelskej

Sú pevným zázemím, ktoré zastrešuje všetky procesy, ktoré nie sú voľným okom klienta viditeľné, tzv. back office. Ide o činnosti, ktoré sú veľmi dôležité pre hladký chod a efektívne fungovanie celého úradu a KPK. Súčasťou MsÚ je kancelária primátora, ďalej kancelária zástupcu primátora, ekonomické oddelenie, oddelenie majetkové a podporných činností, personálne oddelnie, oddelenie sociálnych vecí, zdravotníctva a školstva, oddelenie rozvoja mesta a životného prostredia a kancelária hlavnej kontrolórky. Stavebný úrad, ako aj oddelenia MsÚ tu fungujú v režime vopred dohodnutých termínov stretnutí telefonicky alebo e-mailom vzhľadom na časovú náročnosť agendy. V prípade neplánovaných stretnutí, má klient možnosť skontaktovať sa s pracovníkmi pomocou elektronického vrátnika pri vstupe, kde je možnosť rýchleho poradenstva, usmernenia, prípadne okamžitého stretnutia so zamestnancom úradu.

Vybavovanie klientov formou vopred dohodnutých stretnutí umožňuje pohodlné vybavenie požiadaviek občanov, diskrétnosť a profesionálny prístup.

Dostupnosť informácií z mesta

Poskytovanie informácií z mesta smerom k občanom je v Modre realizované viscerými formami. K informovaniu máme oficiálnu, dnes už novú, web stránku mesta Modry www.modra.sk, FB a Instagram profil mesta Modry, SMS kanál, info aplikáciu SOM, Modranské zvesti v tlačenej i elektronickej podobe, správy v mestskom rádiu. V prípade života ohrozujúcich situácií je i v Modre zaužívaný funkčný a renovovaný systém včasného varovania prostredníctvom varovnej siete sirén. Ten spadá pod gesciu Ministarstva vnútra SR. Mesto Modra chce a aj kráča s dobou a preto využíva uvedené spôsoby komunikácie. V prípade, že starší občania nie sú užívateľmi dnešných technických zariadení, vždy je možnosť požiadať o pomoc rodiny, priateľov a susedov. Ak nastanú plánované alebo neplánované prerušenia dodávky vody a elektriny, je mesto odkázané na informácie zo strany spoločností. Záleží na nich či poskytnú uvedenú informáciu mestu v dostatočnom časovom prestihu. Ak áno, mesto ihneď rozdistribuje informáciu k občanom formou všetkých vyššie uvedených informačných kanálov. Práve preto, že úradná tabuľa je už skôr legislatívnou nevyhnutnosťou súčasnej doby, sa snažíme klientom/občanom/voličom poskytnúť informácie v elektronickej podobe. Pohodlne z domova si takto môžete prezrieť všetko čo vás zaujíma. Dozviete sa tiež termíny plánovaných zasadnutí mestského zastupiteľstva a verejných stretnutí, aktuality z mesta a mnoho ďalších informácií z každej oblasti života v meste.

Marián GAVORNÍK,
zástupca primátora Modry

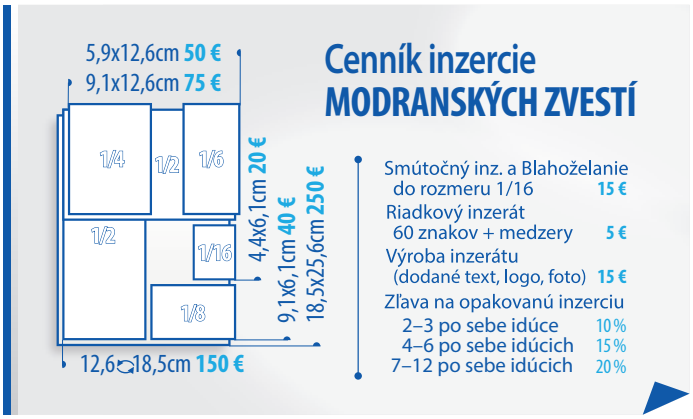

Vinum Vinorum Slovaciae 2022

Je to už takmer šesť rokov, keď sa zrodila v mojej hlave myšlienka vytvoriť taký model súťaže, kde o víťazoch súťaže nebudú rozhodovať udelené body. Bodovacie systémy totiž neodstránia najväčší problém, a to je ľudský faktor v podobe subjektivity hodnotenia. Aj pri bodovaní je základom porovnávanie, ale sled vín neumožňuje vrátiť sa k hodnoteniu už ochutnaných vín a pamätať si jemné rozdiely v ponúkaných vínach je v zásade nemožné. Ale keď sa porovnávajú len dve vína, situácia je odrazu veľmi jednoduchá. A je úplne jedno, či konkrétny súboj je na začiatku hodnotenia alebo na konci. Samozrejme postupným vyraďovaním vín sa stáva rozhodovanie v ďalších kolách ťažšie, ale stále je to voľba medzi dvomi vínami.

Keď som predostrel tento model súťaže prof. Fedorovi Malíkovi, ktorý stojí už takmer 30 rokov aj pri Medzinárodnej prehliadke vín Muvina Prešov, neváhal ani sekundu. Zrodila sa súťaž, ktorá je logickým vyvrcholením vinárskeho roku. Už v prvom ročníku sa zrodili obrovské prekvapenia, keď veľkí favoriti boli v priamom súboji často porazení. V tejto súťaži je možné zvíťaziť len a len tým, že konkrétne víno presvedčí svojou komplexnosťou, harmóniou a výnimočnosťou. Po úspešných štyroch ročníkoch majstrovskej súťaže Vinum vinorum Slovaciae sa 8. decembra 2022 uskutočnilo piate súťažné zápolenie pod patronátom primátora mesta Prešov Františka Oľhu a s podporou Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR na čele s ústredným riaditeľom prof. Jozefom Bírešom. Dopoludnia zasadlo päť odborných medzinárodných komisií, aby hľadali najlepšie slovenské ikony spomedzi prihlásených vín systémom vyraďovacích duelov. Porota vyberala vína v šiestich kategóriách – vína biele suché a polosuché, biele polosladké, ružové, červené, šumivé vína a napokon prírodne sladké vína bez rozdielu farby. Pred samotným hodnotením duelov sa uskutočnilo žrebovanie vín podľa tenisového modelu. Na základe údajov v prihláške sme vína zoradili do rebríčka v každej kategórii podľa úspešnosti v štandardných domácich či zahraničných súťažiach. Tie najlepšie vína boli do rebríčka nasadené, voľné miesta sa doplnili žrebovaním z ostatných vín v každej kategórii. Tento rok sme do súťaže zaregistrovalo 114 vín zo všetkých kútov Slovenska. Voľba tých najlepších, medailových vín, prebehla opäť verejne. Večer sa konalo slávnostné podujatie v PKO Prešov. Pred zrakmi

verejnosti, za účasti hostí a sponzorov zasadli za hodnotiaci stôl už len predsedovia komisií. V živom vysielaní po hodine a pol sme mohli odhaliť všetkých finalistov, ktorí obsadili prvé štyri miesta. A opäť prišli aj veľké prekvapenia, lebo na samotný vrchol sa dostali aj vína, ktoré nepatrili k „favoritom“.

Spomedzi mnohých sa na majstrovstvách SR Vinum Vinorum Slovaciae 2022 výborne umiestnili aj vína modranských producentov. Im aj všetkým ostatým úspešným vinárom srdečne blahoželáme.

Kategória bielych suchých a polosuchých vín: 2. miesto za Naše Cuvée 2020, Vinárstvo Miroslav Dudo Modra

Kategória bielych polosladkých vín: 3. miesto za Cuvée Valéria 2021 a 4. miesto za Solaris 2021, MUDr. Jelemenský Modra

Kategória červených vín: 2. miesto za Rudavu VZH 2021, Vinárstvo Miroslav Dudo Modra, 4. miesto za Hron 2020, Shebo Winery Modra

Kategória prírodne sladkých vín: 2. miesto za Rulandské biele HV 2021, Vinárstvo Miroslav Dudo Modra

Pevne verím, že sa k nám pridajú aj ďalší vinári z kráľovského mesta Modra – Hlavného mesta vína a prihlásia sa tohto roku na výstavu vín Vinum vinorum Slovaciae 2023.

Dušan HAŽÍR, riaditeľ súťaže

FOTO: ARCHÍV AUTORA

Lucia Turčinová je opäť riaditeľkou MŠ

Primátor Modry Juraj Petrakovič spolu s viceprimátorom Mariánom Gavorníkom odovzdali 11. januára 2023 menovací dekrét a gratulácie k úspešnému výsledku výberového konania na funkciu riaditeľky MŠ Kalinčiakova 11 PaedDr. Lucii Turčinovej.

Vo výberovom konaní predstavila p. Turčinová Rade rodičov pri MŠ koncepciu rozvoja školy a po komplexnom zhodnotení jej žiadosti a výsledkov konania ju následne komisia určila na funkciu riaditeľky, ktorú bude vykonávať najbližších päť rokov. **(red)**

Vianočný market na ZŠ Vajanského

Posledné dni pred Vianocami boli prevoňané oblátkami, vianočným punčom a dobrou náladou. V dňoch 19. a 20. decembra sme všetci spoločne trávili čas vo vestibule školy, kde prebiehal vianočný market. Predaj vlastných výrobkov, ozdôb, koláčikov, knižná burza, palacinky od deviatakov, vianočný punč, či vlastnoručne upečená oblátka, príjemná hudba. Symbolické ceny a výťažok na charitatívne účely. S týmto zámerom sme prvýkrát organizovali takúto super akciu. Okrem prezentácie našej šikovnosti sme si overili aj finančnú gramotnosť v praxi. A výsledok nás prekvapil.

Všetkým zúčastneným z celého srdca ďakujeme! Náš vianočný market mal obrovský úspech, vyzbierali sme celkovo 1 103,78 eura. Po odpočítaní nákladov za vianočný punč vo výške 81 eur a poskytnutí príspevku pre krúžok DIY vo výške 250 eur na ďalšiu činnosť a zakúpenie tavných pištolí, sumu 600 eur posielame na transparentný účet OZ POZP (psí útulok v Pezinku) a 173 eur na účet Človek v ohrození. **(pe)**

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Výstavba Cyklocesty Modra–Šenkvice

Po odovzdaní staveniska začala spoločnosť PORR, s.r.o. v septembri 2022 s prvými prácami na novej Cykloceste Modra – Šenkvice. Projekt je realizovaný vďaka nenávratnému finančnému príspevku z Integrovaného regionálneho operačného programu a štátneho rozpočtu SR vo výške 755 392,67 eur. Združenie obcí Modra–Šenkvice sa podieľa na spolufinancovaní vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov projektu. Práce na ceste v týchto dňoch pokračujú.

Práce napredujú, tri štvrtiny cesty sú hotové

Zhotoviteľ získal na jeseň všetky vyjadrenia dotknutých orgánov k realizácii stavby, zabezpečil vytýčenie sietí a trasy. Na prelome septembra a októbra boli orezané kríky, vyčistené krajnice a urobené sondy v rámci spevnených asfaltových povrchov. V novembri sa realizovalo rozprestretie podkladu zo štrkodrviny, zhutnenie podložia, položenie geotextílie, odkopové práce pri navrhovaných odpočívadlách, osadenie chodníkových obrubníkov. Rovnako bol vyfrézovaný asfaltový povrch na existujúcej komunikácii a boli položené nové asfaltové vrstvy vozovky. Do konca roka boli hotové takmer 3/4 stavebných prác. Podľa slov stavbyvedúceho Ing. Milana Klingu bude v tomto roku osadený mobiliár na odpočívadlách, upravené krajnice a zrealizované dopravné značenia. O postupe prác zástupcov Združenia obcí Modra–Šenkvice informuje stavebný dozor Ing. Marián Školník počas pravidelných kontrolných dní, ktoré sa konajú raz za týždeň na mieste stavby.

Mesto vyzýva k opatrnosti

Keďže je cyklocesta naďalej vo výstavbe, vyskytuje sa na nej aj zvýšený pohyb ťažkých mechanizmov. *„Radi by sme v tejto súvislosti vyzvali našich obyvateľov k trpezlivosti a obmedzeniu pohybu na mieste najmä z dôvodu vlastnej bezpečnosti. Na trase je zákaz vjazdu motorových vozidiel, s výnimkou vozidiel stavby. Vlastníci priľahlých pozemkov majú prístup umožnený, avšak rovnako je dôležitá zvýšená pozornosť, aby sa predišlo prípadným kolíziám“,* upozorňuje Silvia Brazdovičová, projektová manažérka mesta Modry.

FOTO: ARCHÍV MESTA MODRY

Po dokončení stavebných prác bude na mieste osadené trvalé dopravné značenie so zákazom vjazdu motorových vozidiel. Výnimku budú mať len vlastníci okolitých pozemkov s povolenkou z mestského úradu. Zároveň však bude potrebné dodržiavať Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov. Projektová manažérka dodáva: *„Pohyb na novej cykloceste bude monitorovaný mestskou políciou. Ak bude potrebné prijať dodatočné dopravné obmedzenia alebo iné podmienky bude Združenie obcí Modra – Šenkvice situáciu riešiť s Dopravným inšpektorátom v Pezinku, ktorý nám dopravné značenie cyklocesty schválil. Veríme, že sa nám po dokončení projektu podarí nastaviť také pravidlá, aby cyklocesta slúžila svojmu účelu, aby bola predovšetkým bezpečná a súčasne neboli obmedzené vlastnícke práva majiteľov okolitých pozemkov“.*

(red)

Obnova pamätníka pred gymnáziom

Pamätný pomník v Modre pred Gymnáziom Karola Štúra na Námestí Slobody je venovaný obetiam fašizmu v rokoch 1939–1945 počas druhej svetovej vojny. Následkom rokov, vonkajších vplyvom počasia a vyčíňania vandalov bol značne poškodený. Bolo preto potrebné objekt kompletne vyčistiť a obnoviť a prinavrátiť miestu prislúchajúcu dôstojnosť. Mesto Modra zabezpečilo generálnu opravu tohto diela, ktorá sa uskutočnila na jeseň v roku dvetisíc dvadsaťdva s cieľom predísť jeho ďalšiemu znehodnocovaniu.

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

K obnove boli poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na výkon prác na vojnových hroboch v sume 2 900 € a 1 626,88 € z rozpočtu mesta Modry.

V rámci opráv boli vyčistené škáry, odstránené graffiti nápisy, upravené okolie a sadové úpravy, ošetrené a sanované kríky v blízkosti pamätníka, založené záhony okolo pamätníka a vysadené kvitnúce pôdopokryvné rastliny a dreviny, ďalej bola zrealizovaná rekonštrukcia trávnatých plôch a plošná úprava terénu a vyrovnanie plôch v okolí pamätníka.

„V prípade, že mesto Modra získa opäť finančné prostriedky na obnovu vojnových hrobov, plánujeme urobiť asanáciu ďalších kríkov v okolí tohto pamätníka, opravu podstavca a schodov, ktoré vedú z Kukučínovej ulice“, uviedla Katarína Havariková z Mestského úradu Modra. **(red)**

Úlohy rodiny pred nástupom do prvého ročníka

Nástup do školy je pre dieťa veľmi dôležitým medzníkom a zmenou. V škole majú deti stanovený rozvrh, učia sa čítať, písať, počítať, majú domácu prípravu a všeobecne viac povinností ako v škôlke. K tomu, aby nástup do školy deti úspešne zvládli, je dôležitá podpora rodiny.

Rady pre rodičov – kedy je dieťa pripravené na školu?

Dieťa sa vie obliecť a obuť, pozapínať gombíky a zaviazať šnúrky. Vie sa samostatne najesť a obslúžiť na WC. Vie kresliť tak, že línie sú pevné a neroztrasené, čiary robené jedným ťahom, dokáže vystrihnúť jednoduchý tvar podľa predkreslenej čiary (aj oblé tvary). Správne vyslovuje všetky hlásky, vyjadruje sa plynule aj v zložitejších vetách, vie prerozprávať obsah krátkej rozprávky a porozumieť jej obsahu. Dieťa vie pomenovať, čo je na obrázku nesprávne, tvoriť nadradené pojmy (auto, motorka, loď, dopravné prostriedky atď.) a vysloviť krátke slovo samostatne po hláskach. Pred nástupom do prvého ročníka by malo dieťa poznať základné farby a rátať do päť. Pozná základné geometrické tvary (kruh, trojuholník, obdĺžnik, štvorec) a vie ich pomenovať. Vie sa orientovať v priestore, vie, kde je „vpredu“, „vzadu“, „hore“, „dole“, „vpravo“, „vľavo“. Dôležité je, že dokáže svoju pozornosť udržať na 15 až 20 minút a sústrediť sa, pretože v škole na vyučovaní sa to od dieťaťa už očakáva. Ďalej by malo dieťa vedieť dokončiť začatú prácu alebo hru, nezačínať neustále novú a neodbiehať. Na nové prostredie a osoby si zvyká bez väčších problémov (neplače, neskrýva sa za rodičov, neuteká). Dieťa sa väčšinou hráva s deťmi, nestráni sa ich spoločnosti, nie je medzi deťmi bojazlivé a plačlivé, nie je agresívne. Spory dokáže s deťmi riešiť väčšinou bez bitky, hádky a vzdorovitosti. V správaní dieťaťa sa pred nástupom do školy neprejavujú zlozvyky ako napríklad cmúľanie prstov, ohrýzanie nechtov, časté pokašliavanie, žmurkanie. Dieťa by sa nemalo zajakávať a pomočovať.

Ako môže rodina podporiť dieťa pri nástupe do školy?

Každá rodina pripravuje svoje dieťa na nástup do školy citlivo. Rodičia sa s deťmi rozprávajú o ich pocitoch a predstavách o škole. Môžu dieťaťu popísať, ako to v škole vyzerá, aký má režim a vysvetliť, prečo je škola potrebná. Treba dbať na to, aké názory a postoje na školu sú prezentované deťom, pretože tak, ako školu vnímajú dospelí, tak ju budú vnímať aj deti. Materské školy pripravujú tiež deti na nástup do školy. Obvodná poradňa v škôlke robí orientačnú diagnostiku školskej zrelosti. Následne si rodina vymieňa informácie o dieťati aj so školou. Dieťa v škole trávi niekoľko hodín z dňa, takže to, ako sa tam cíti a ako tam funguje, má naňho zásadný vplyv. Preto ak chceme, aby sa dieťa dobre cítilo a úspešne fungovalo v škole, je kľúčové, aby rodina so školou spolupracovala.

Kedy má rodina kontaktovať odborníkov?

Po nástupe do školy nastávajú veľké zmeny v živote dieťaťa. Bývajú pomerne náhle a niekedy môžu vyústiť do rozličných adaptačných ťažkostí. Čím skôr je nastavená potrebná podpora, tým skôr sa dieťa v škole adaptuje a lepšie bude zvládať nové nároky. V posledných rokoch sa u detí veľmi často objavujú logopedické ťažkosti. Neskorý vývin reči môže viesť k problémom pri nácviku čítania a písania. Preto je dôležité, aby dieťa do školy prichádzalo so schopnosťou správne vyslovovať všetky hlásky. Problémy s výslovnosťou treba riešiť včas, ešte pred nástupom do školy u logopéda. Ak máte podozrenie, že má dieťa niektoré zo spomínaných zručností a prejavov ešte nedostatočne nadobudnuté, odporúčame poradiť sa s odborníkmi – psychológmi, špeciálnymi pedagógmi. Nie je potrebné na to odporučenie od lekára alebo škôlky. V rámci odborného vyšetrenia školskej zrelosti u psychológa sa zisťuje, v ktorých oblastiach je potrebné dieťaťu venovať zvýšenú pozornosť a ako ho treba pripravovať a stimulovať v konkrétnych zručnostiach a mentálnych schopnostiach. Po realizovanom vyšetrení môže byť odporúčané, či je dieťa pripravené na nástup do školy alebo má absolvovať prípravný ročník. Konzultácia u odborníka pomôže rodičov k tomu, aby sa lepšie zorientovali. Odborníci poskytujú len odporúčania pre dieťa. Rozhodnutie o ďalšom postupe už musí urobiť rodič.

Diana Jančariková, školský psychológ a Ľubomíra ZIGOVÁ, špeciálny pedagóg, za Školský podporný tím ZŠ Ľ. Štúra v Modre

OZ Vrškárik a jeho minuloročné aktivity

Občianske združenie Vrškárik aj v roku 2022 pripravilo veľa akcií pre deti a rodičov. Pri príležitosti Dňa detí sme zorganizovali jazdu autobusom „Veselý Prešporáčik“, ktorý nás previezol v dobrej nálade po Modre s pesničkami a s bublinkovou šou. Na konci jazdy boli deti odmenené sladkosťami a nezabudnuteľnou fotkou na pamiatku.

Aj 27. júna bolo v škôlke veselo. V dopoludňajších hodinách sme deťom, rodičom a starým rodičom pri príležitosti Dňa rodiny pripravili veľké prekvapenie. Pozvali sme do našej MŠ známeho pesničkára, zabávača Zahrajka zo Spievankova. Na vytvorenie príjemnej atmosféry mu postačila gitara a plný rukáv pesničiek, z ktorého sa to len tak sypalo. Po celý čas sa deti aktívne zapájali a nemali žiadny problém vydržať pri hodinovom vystúpení. Spievalo sa, tancovalo, tlieskalo. Piesne boli pre všetky deti dobre známe. Hudobné vystúpenie sme si užili vďaka poskytnutej dotácie z mesta Modry. Popoludní sme sa rozlúčili s našimi predškolákmi, ktorí si odniesli ako spomienku na časy v škôlke osvedčenie a knihu. Veľká vďaka patrí aj firme Knott, ktorá deťom poskytla nafukovací hrad, z ktorého sa deti veľmi tešili. Bodku za popoludním urobili zamestnanci MŠ a členovia OZ Vrškárik voňavým gulášom.

Na jeseň, koncom októbra, sme pripravili, tak ako aj po iné roky, Tekvičkovú slávnosť s výrobkami z jesenných plodov, spojenú s ochutnávkou nátierok z našej kuchyne.

FOTO: ARCHÍV MŠ SLÁDKOVIČOVA

Na záver kalendárneho roka OZ Vrškárik zabezpečilo pre deti mikulášske balíčky a vianočné prekvapenie – nové hračky do našich tried. **(šim)**

K obyvateľom modranského rybníka na Dolnej

Modranský rybník na Dolnej ulici a jeho okolie je jedným z mnohých obľúbených miest prechádzok Modranov. Radi sa prejdeme, posedíme si, sledujeme vodnú hladinu a život jej prirodzeného obyvateľstva. Okrem rýb zvykne plávať viacero kačiek. Cez leto majú o potravu postarané, nájdu ju vo vode aj na súši. Horšie je to v zime, pokiaľ mrzne. Ľudia majú tendenciu kačky kŕmiť idúc po brehu rybníka. O okolie rybníka a jeho mobiliár sa stará mesto Modra a ako majiteľ rybníka plánuje obnoviť informačnú tabuľu s pokynmi a radami ako čo najefektívnejšie pomáhať živočíchom vo voľnej prírode.

Je však kŕmenie divých živočíchov správne? Je pre nich užitočné? Ak áno, čím by sme mohli a naopak čím sa neodporúča kŕmiť? V Modre žijú v okolí rybníka kačice divé. Patria do skupiny zúbkozobcov, ktoré sú charakteristické zhora sploštěným zobákom, ktorý má na konci rohovinový nechet a na okrajoch priečne rohovinové zúbky na cedenie vody a bahna. Majú typické krátke nohy s blanami medzi troma prstami. O informácie sme požiadali odborníka – ornitológa, riaditeľa CHKO Malé Karpaty Mgr. Petra Puchalu, PhD.

Čím sa kačky prirodzene v prírode živia? Majú na Dolnej ulici, kde žijú dostatok možností nájsť potravu?

Prirodzená potrava kačice je prevažne rastlinného pôvodu a hľadajú si ju vo vode aj na súši. Živí sa semenami, rôznymi plodmi, zelenými vodnými, ponorenými a pobrežnými rastlinami. Do ich jedálneho lístka však patria aj rôzne drobné živočíchy ako hmyz, mäkkýše, larvy, občas žubrienky obojživelníkov, či ikry rýb. U nás na rybníku by mali mať dostatok prirodzenej potravy.

Prikrmovanie divých kačiek – áno alebo nie? Ak áno, čím a v akom období je to správne?

Vtáky majú výhodu, že vďaka krídlam sa vedia presunúť na miesta, kde majú dostatok potravy. Ak však máme potrebu ich prikrmovať, tak to robme iba v období, kedy majú o potravu núdzu. Vo všeobecnosti u vtákov je to obdobie, keď sú silné mrazy a nedostatok potravy, v prípade vodných vtákov je zamrznutá vodná hladina, čo im sťažuje prístup k potrave. To, že sa nám javí, že sú kačice hladné je len dôsledkom toho, že si na prikrmovanie zvykli a pri prítomnosti ľudí očakávajú, že nejakú potravu automaticky dostanú. Ak už chceme kačice prikrmovať, tak najvhodnejšou potravou je kukurica, pšenica, jačmeň. Určite nič iné.

FOTO: JÁN KUCHTA

Na hladine rybníka zvykne plávať aj pečivo. Ľudia ním živočíchy kŕmia. Ste odborník ornitológ, vysvetlite prosím, ako je to s pečivom v tráviacom trakte kačice.

Pečivo nie je vhodnou potravou pre divo žijúce živočíchy. Naopak dokáže im skôr uškodiť než pomôcť. V tráviacom trakte vtákov môže kvasiť, čo im vôbec neprospieva. Zároveň v staršom pečive môžu byť plesne, ktoré tiež neprispievajú k zdraviu kačíc.

A ryby? Hádzaním pečiva do vody kŕmime aj ich. Je to správne?

Obdobne kŕmením rýb v rybníku len navyšujeme problém, ktorý Modranský rybník má, a to, že je v ňom nadmerné množstvo rýb a dochádza k eutrofizácii vodného prostredia, čo znamená, že je vo vode veľa dusíka a nedostatok kyslíka, čo zapríčiňuje premnoženie rias a siníc v letných mesiacoch. Následne potom môže dochádzať k úhynom rýb. Preto aj kŕmenie rýb dokáže narobiť viac škody ako úžitku.

Je pravdivé tvrdenie, že nie je dobré, ak sa divo žijúce živočíchy dokrmujú, pretože môžu stratiť svoju prirodzenú plachosť a sú tak vystavované možnému nebezpečenstvu?

Toto tvrdenie jednoznačne platí a súhlasím s ním. Aj vtáky presne takýmto spôsobom strácajú plachosť.

Mesto Modra plánuje osadenie novej informačnej tabule na danom území, ktorá by mala obsahovať aj informácie ako sa správať ku živočíchom. Myslíte, že to pomôže riešiť daný problém?

Určite je to riešenie ako informovať o tejto problematike. Osobne si však myslím, že zákazy veľmi nezaberú, ľudia na ne nie vždy reagujú pozitívne. Skôr by som zvolil edukáciu vhodnou vysvetľujúcou formou, prečo nie je vhodné prikrmovať vodné vtáctvo.

Ako by naopak mohol človek pomôcť prírode a jej obyvateľom?

Sú rôzne spôsoby ako môžeme pomôcť voľne žijúcim živočíchom, ale vo všeobecnosti ide skôr o to, aby sme čo najmenej zmenšovali ich životný priestor, kde sú schopné existovať. Samozrejme mnohé z nich využívajú aj priestor, ktorý vytvárajú ľudia, čo môže následne spôsobovať problémy. Najhorším spôsobom je ak svojou pomocou pôsobíme práve opačne a vytvárame živočíchom problémy. V takýchto prípadoch sú dané formy pomoci skôr akousi pascou pre živočíchy a pôsobia kontraproduktívne.

CHKO je ochranárskou inštitúciou. Poraďte občanom správny postup, ako sa zachovať, ak by sme našli zranenú alebo uhynutú voľne žijúcu kačku či iného živočícha?

Nález zraneného chráneného živočícha je potrebné nahlásiť Štátnej ochrane prírody SR, ktorá na základe poranení alebo príznakov určí ďalšie nakladanie s uvedeným živočíchom. Občan sa môže obrátiť v Modre aj priamo na nás – Správu CHKO Malé Karpaty, ktorá je jednou z organizačných zložiek Štátnej ochrany prírody. Kontakty sú zverejnené na stránke www.sopsr.sk. Všetky divo žijúce druhy vtákov s výnimkou mestských holubov patria medzi chránené živočíchy. Podozrivá alebo uhynutá kačica však môže byť aj problémom, pretože momentálne máme v Európe rozsiahlu epidémiu vtáčej chrípky, ktorá postihuje najmä vodné druhy vtákov, ale aj iné druhy a pri ktorej hrozí nebezpečenstvo infikovania pre chované druhy vtákov. V prípade nájdenia uhynutej kačice teda je rozhodne potrebné kontaktovať regionálnu veterinárnu správu.

Zhovárala sa
Jana KUCHTOVÁ

Výsledky referenda 2023

Štátna volebná komisia potvrdila neplatnosť referenda (uskutočneného 21. januára 2023) o zmene Ústavy SR a predčasných voľbách. Zúčastnilo sa ho celkovo 27,25 percenta voličov. Na platnosť referenda je potrebná viac ako 50–percentná účasť voličov.

V Modre sa z celkového počtu oprávnených voličov 7513 v štyroch okrskoch zúčastnilo na referende 1838 voličov (24,46 % účasť). Občania Slovenska hlasovali o jednej referendovej otázke, ktorá znela: „Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady je možné uskutočniť referendom alebo uznesením NR SR?“ **(zt)**

Vítanie do života

Mesto Modra aj v tomto roku pripravuje milú slávnosť k uvítaniu malých Modrankov medzi občanmi mesta. Stretnutie detičiek, ich rodičov a starých rodičov s primátorom Modry býva obľúbenou oslavou v záhrade Kultúrneho centra na Sokolskej ulici 8.

Najbližší termín uvítania je stanovený na piatok 19. mája o 16.00 hodine. Rodičia detí, ktorí budú mať záujem o účasť na slávnosti sa môžu priebežne prihlasovať osobne v Kancelárii prvého kontaktu na Štúrovej ul. 59, prípadne poslať prihlášku a súhlas so zverejnením e-mailom.

Potrebné tlačivá sú k dispozícii na web stránke www.modra.sk a s otázkami sa môžu rodičia obrátiť na pani Evu Horváthovú z mestského úradu, kontakt: 033/6908 327, eva.horvathova@msumodra.sk. **(red)**

NTS organizuje opäť darovanie krvi

V spolupráci s Národnou transfúznou službou SR pripravuje mesto Modra aj v tomto roku mobilné odbery krvi a to v termínoch: 3. apríla, 7. augusta a 11. decembra 2023 vždy so začiatkom o 7.30 hod v kongresovej sále Hotela pod Lipou v Harmónii. Aktualizované usmernenia v súvislosti s pandémiou akútnych ochorení dýchacích ciest a zápalov pľúc Covid-19 spôsobených novým koronavírusom SARS CoV2 nájdete na stránke www.ntssr.sk. Kontaktná osoba za mesto: Eva Horváthová, tel.: +421 33 6908 327. **(red)**

FOTO: EVA HORVÁTHOVÁ, MSÚ MODRA

Stretnutie Ruraltour v Čiernej Hore

Na jeseň 2022 sa uskutočnilo v Čiernej Hore vo vysokohorskom stredisku Kolašin výročné rokovanie Európskej federácie vidieckej turistiky, agroturistiky Ruraltour. Účastníci stretnutia boli z Nemecka, Španielska, Fínska, Grécka, Lotyšska, Cypru, Gruzínska, Bulharska, Srbska, Litvy, Čiernej Hory, Macedónska a ďalších krajín. Na stretnutí sa zúčastnili i zástupcovia zo Slovenského zväzu vidieckej turistiky a agroturistiky v Modre František Mach a Daniela Kollarová.

Generálny sekretár Klaus Ehrlich zhodnotil činnosť organizácie za rok 2021 a 2022. Hodnotené obdobie bolo náročné pre európsky vidiecky cestovný ruch v dôsledku pandémie a energetickej krízy. Ďalej informoval o pripravovanom projekte na podporu vidieckej turistiky v členských krajinách európskej federácie za pomoci európskych finančných zdrojov. Projekt predpokladá poskytovať poradenské služby pre podnikateľov v cestovnom ruchu na vidieku s cieľom zvýšenia využiteľnosti ubytovacích kapacít, trvalej udržateľnosti a kvality služieb v náročných podmienkach klimatických zmien. Odstupujúci prezident Kimmo Aaito z Fínska odovzdal riadenie federácie Agné Vaitkuviene z Litvy (na fotografii s F. Machom). Čierna Hora pripravila pre účastníkov konferencie prezentáciu vidieckej turistiky, pozvala na rokovanie asi dve desiatky domácich podnikateľov, zástupcov médií a štátnych inštitúcii. Pre zahraničných účastníkov pripravili exkurziu do vysokohorského lyžiarskeho strediska, kde poskytujú ubytovacie služby pre turistov. V Čiernej Hore sa v súčasnosti intenzívne pracuje na budovaní dopravnej infraštruktúry a skvalitnení služieb pre turistov.

Ďalšia konferencia sa uskutoční v tomto roku na Cypre a v Gruzínsku. Predbežne v roku 2024 by malo hostiť členov Ruraltour Slovensko, medzi kandidátmi je mesto Liptovský Mikuláš a mesto Modra. Generálneho sekretára Klausa Ehrlicha prijal primátor Modry už v roku 2016 pri príležitosti 25. výročia vzniku SZVTA. Rovnako i v minulom roku bol Klaus Ehrlich v Modre. Účastníci stretnutia v Čiernej Hore dostali informačné, propagačné materiály o Slovensku v jazykových mutáciách od Daniely Kollarovej. **František MACH**

Pozvanie k nádeji

Vážení obyvatelia Modry vrátane jej miestnych častí Kráľovej, Harmónie a Piesku, milí priatelia! Na rozhraní rokov sa vždy pozeráme dvomi smermi. Dozadu a dopredu. Pri pohľade dozadu spomíname na okamihy a udalosti, ktoré sme prežili v minulom roku v osobnom živote, rodine, v našej spoločnosti aj vo svete. Mnohé z nich ešte budeme reflektovať v hodnotiacich správach a novoročných štatistikách. Spomienky na minulý rok nás napĺňajú vďačnosťou za všetko dobré, čo sme počas uplynulého roka prijali, za všetko, čo nás formovalo a obohatilo. Sme vdační za rôzne životné situácie i stretnutia s ľuďmi.

Nie všetko nás v minulom roku potešilo a sa nám podarilo. Zažili sme aj zlyhania a sklamania – osobné a aj v našej spoločnosti v úsilí o tvorenie demokratických pomerov, s čím sa, prirodzene, spája túžba po zmene a po novom lepšom začiatku. Práve novoročné predsavzatia túto našu túžbu po zmene vyjadrujú. Začiatok novej etapy v nás, prirodzene, vzbudzuje očakávania niečoho nového v zmysle lepšieho. Robíme si plány. Prajeme si zdravie, šťastie, pokoj v novom roku. Osobitne túžba po pokoji je aktuálna v prvý deň Nového roka, ktorý je celosvetovým dňom mieru alebo pokoja. Uvedomujeme si pritom, že nie všetko, čo si želáme a čo plánujeme, aj je v našich ľudských rukách. O tom sme sa mohli presvedčiť aj v minulom roku, resp. v minulých rokoch, keď sme sa sotva spamätali z globálnej epidémie a prišla „tretia“ svetová vojna, v ktorej sa zmieta celý svet. Na prahu novej etapy si ešte viac uvedomujeme našu ľudskú zraniteľnosť a bezmocnosť, a preto sa naše očakávania, túžby a plány menia na pokornú modlitbu – dialóg s večnou Láskou, ktorá je našou jedinou istotou v tomto premenlivom svete. Aj keď presne nevieme, čo nás čaká v novom roku, každý v ňom kráčať v radostnej istote, že Božia láska, ktorej príchod sme si intenzívne pripomínali na Vianoce, neumrie, a zostane s nami aj v budúcich dňoch, ba naveky.

Je pred nami ťažký rok pre zdražovanie a energetickú krízu v dôsledku vojny na Ukrajine a aj pre chaos a nestabilitu na domácej politickej scéne. Bude zaťažkávajúcou skúškou a v niektorých prípadoch vskutku zápasom o prežitie pre jednotlivcov a rodiny, pre firmy, ale aj pre organizácie a inštitúcie vo všetkých oblastiach života vrátane cirkvi a aj pre samosprávy v novom zložení po voľbách. Nebude však iba zápasom tých najzraniteľnejších, ale bude mravnou skúškou celej spoločnosti, skúškou našich charakterov a životných postojov. Preto buďme k sebe citliví, viac načúvajme jeden druhému a preukážme spolupatričnosť so slabšími a zraniteľnými, na ktorých nová doba najviac ťažko dolieha. Uskromnime sa. Podeľme sa. Nový rok nám iste prinesie mnoho príležitostí k dobročinnosti. Buďme k sebe tolerantní a nedajme sa strhnúť nenávistnou atmosférou a polarizáciou v spoločnosti ani v cirkvi. V zmysle biblického: nedajme sa premocť zlým, ale dobrom premáhajme zlo. Nebojme sa prevziať zodpovednosť za stav spoločnosti, každý svojím dielom, a pokiaľ je to možné na nás, majme pokoj s ostatnými ľuďmi. Každá kríza, aj tá, ktorou naša spoločnosť, cirkev nevynímajúc, prechádza je mravnou skúškou každého z nás a je príležitosťou k zmene, aby sme duchovne a mravne rástli a stávali sa autentickejšími, ľudskejšími.

Vážení obyvatelia nášho mesta! Aj keď nás čaká veľmi ťažký rok, pozývam nás všetkých k nádeji. K nádeji nie však ako ilúzii, naivnému utešovaniu sa, že bude dobre, ale k nádeji ako istote, že niečo v živote má zmysel, aj keď sa všetko naokolo rúca. K nádeji ako nezlomnému postoju čeliť problémom a výzvam, ktoré nás v novom roku čakajú. K nádeji ako odvahe – aj za cenu obetí sa postaviť na stranu dobra a na obranu práv tých, čo sa stali obeťami násilia a ktorých základné slobody sú potláčané, či sú blízki alebo vzdialení. K nádeji ako neviditeľnej sile, ktorá nás poháňa vpred a nedovolí nám vzdať sa, ale vedie nás k trpezlivosti a vytrvalosti aj uprostred prekážok i strát. Túto vnútornú silu nádeje nemáme sami zo seba, ale je darom z neba – darom Ducha Svätého.

Srdečne vás pozdravujem za Evanjelický cirkevný zbor v Modre–Kráľovej a tiež za Občianske združenie „Poľné ľalie“ založenom pri cirkevnom zbore, vyprosujem vám Božie vedenie v celom novom roku a žehnám vám! Boh nádeje nech vás naplní radosťou a pokojom vo viere, aby ste sa mocou Ducha Svätého rozhojňovali v nádeji!

Sidonia HORŇANOVÁ,
evanjelická farárka
a predsedníčka
OZ „Poľné ľalie“
v Modre–Kráľovej

Betlehem pre Kráľovú od Jána Lennera

Len nedávno sme privítali rok 2023, viacerí z nás prežili vianočné sviatky v kruhu najbližších a ja by som sa chcela krátko obhliadnuť za jednou „novodobou tradíciou“– za Betlehemom „medzi kostolmi“ v Modre Kráľovej. Celá myšlienka vytvoriť Betlehem a umocniť tak vianočnú atmosféru v každom jednom z nás sa zrodila v mysli, v srdci a v rodine jedného Kraľovana. Tvorcom Betlehemu je už 6 rokov pán Ján Lenner – človek s veľkým srdcom, človek, ktorého slovník ak treba niekomu pomôcť, nepozná slovko „nie“, ale myslím si, že každý jeden z nás s ním má osobnú skúsenosť a nemusím ho zvlášť bližšie predstavovať.

Prvý Betlehem sa medzi kostolmi objavil v roku 2016, vyjadroval pravú podstatu vianočných sviatkov – narodenie Spasiteľa. Všetci sme ho chodili obdivovať a práve pozitívne ohlasy naň viedli k tomu, že sa tvorba pod rukami pána Lennera z roka na rok vyvíjala a tak sa položili základy tejto milej tradície. V súčasnosti je Betlehem oveľa väčší a rozmanitejší oproti tomu prvému, no podstata zostala stále rovnaká. Do jeho tvorby sa mohli (a stále môžu) zapojiť akoukoľvek formou dospeláci, ale aj detičky. Posledné roky atmosféru umocňujú aj dva vianočné stromčeky so sviečkami po oboch stranách Betlehemu.

Chcela by som sa poďakovať pánovi Lennerovi za to, že položil základy tejto krásnej tradície. A vďaka patrí aj jeho rodine za podporu pri tejto iniciatíve. Verím, že sa budeme stretávať ešte dlhé roky pri krásnom vianočnom Betleheme, ktorý zahrieva srdcia v tejto rýchlej, neosobnej a chladnej dobe.

Katarína MACKOVÁ

FOTO: KATARÍNA MACKOVÁ

Ľudia z Modry, 54. časť

Rozprávame príbehy o Modranoch, ich životoch a obľúbenom mieste v ich rodnom meste. Každý mesiac nový príbeh a nové miesto. Ďakujeme všetkým respondentom, ktorí sa do projektu zapojili.

Matúš Kirchmayer (47), technologický vizionár a inovátor

Predstavte si poradu, na ktorej diskutujete s kolegami, ktorí v zasadačke sedia ako hologramy. Túto technológiu pre firemných klientov vyvíja Modran – Matúš Kirchmayer so svojim tímom. *„Prišli sme na algoritmus, ktorý dokáže z videa vytvoriť hologram. Pred vami sa tak zobrazí človek, ktorý môže byť v tej chvíli na opačnej strane sveta. Vďaka umelej inteligencii nám na vytvorenie hologramu stačí pohľad z jednej kamery. Čo kamera nevidí, to si umelá inteligencia „domyslí.“ Takto funguje aj ľudský mozog. Vieme ako vyzerá človek, a aj keď práve nevidíme časť jeho tváre, dokážeme si ju domyslieť.“*

Matúš založil firmu Matsuko, v ktorej sa spája expertíza z dvoch oblastí, umelej inteligencie a vývoja 3D počítačových hier. Jadro tímu tvorí 30 ľudí od programátorov, cez biznis špecialistov až po bežnú operatívu. *„Sme veľmi vďační za spoluprácu s firmami Apple, Meta a ďalšími veľkými hráčmi. Našim cieľom je byť prvou voľbou pre holografickú komunikáciu cez biznisové okuliare Meta Quest Pro či okuliare od Apple, ktoré ešte len prídu na trh.“* Matsuko spolupracuje so štyrmi najsilnejšími operátormi v Európe, ktorí chcú priniesť holografickú komunikáciu do bežnej komunikácie medzi ľuďmi. *„Hologramy raz budú normálnou súčasťou našich životov, ako sú dnes telefonické hovory.“* Hádajte aký bol Matúšov najobľúbenejší predmet na „Štúrke?“ Trafili ste – matematika. *„Dodnes v dobrom spomínam na našu pani učiteľku Farkašovú. Práve ona ma viedla k matematickým olympiádam, ktoré ďalej formovali moje zameranie až do dospelosti.“* Rád spomína na skautské tábory pod vedením nebohého Pala Fandáka, vďaka ktorým v sebe objavil radosť z hier. Neskôr ich začal sám programovať. Ako vynikajúci francúzštinár sa po štúdiách dostal do Paríža, kde šéfoval tímu programátorov počítačovej hry Planéta opíc. Odtiaľ ho zavialo do najväčšieho herného štúdia na svete – Ubisoftu v kanadskom Montreale. A hoci pracoval na mnohých úspešných hrách ako Assassins Creed, ťahalo ho to späť domov. *„Celé leto trávime s deťmi u mojich rodičov v Modre – Kráľovej. Takéto prostredie nenájdete vo veľkomestách, kde som žil. Darujem im najkrajšie detstvo, aké som mal aj ja.“*

Zuzana TICHÁ

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ

Pred 167. rokmi zomrel Ľudovít Štúr

Ľudovít Štúr zomrel 12. januára 1856 v Modre. Bol najvýznamnejším predstaviteľom slovenského národného života 19. st, kodifikátorom spisovnej slovenčiny, jazykovedcom, redaktorom, pedagógom, politikom i filozofom. Narodil sa 28. októbra 1815 v Uhrovci.

„...som vyšiel na polia vyše Modry a tam prekračujúc čerstvým snehom prikrytú priekopu, celým stúpadlom nohy na druhý kraj priekopy nedostúpiac, som nazad spadol. Puška sa zošmykla a otvor cievy pritlačil sa k mojej nohe pri kĺbe tak, že som výstrel, vzniklý úderom kohútika na niečo tvrdého, skalu alebo ľad, nepočul, ale celý nábitok do mojej nohy bez akéhokoľvek buchotu vrazený bol. ...a videl som svoj odev spálený, očernený a krvavý, až vtedy som zvedel, že som sa postrelil. Čo všetko bolo k tomu treba a predsa sa to všetko za sekundu stalo.“ (Z listov Ľudovíta Štúra)

Po nehode na poľovačke v modranskom chotári Šnaudy žil Ľudovít Štúr so zranením ešte tri týždne. Tri dni po jeho pohrebe (15. 1. 1856) písal Daniel Minich, modranský evanjelický farár do Viedne Dionýzovi Štúrovi: „Dokonal v pokoji bez všetkého 12. januára, niekoľko minút po 9. hodine. Pochovaný bol s muzikou a faklami dňa 15. januára o 2. hodine popoludní. Nosičov mal trojakých: študentov, mešťanov a sedliakov. Prešporskí žiaci niesli fakle. Slovom, pochovaný bol Štúr, ako v Modre najslávnejšie mohli.“ Hoci Ľudovíta Štúra pochovali Modrania na najčestnejšom mieste na cintoríne – vedľa brata Karola a neskôr po jeho boku pribudol hrob Pavla Zocha – ostal hrob dlhší čas opustený. Ozdobený bol len ružovým kríkom, ktorý tu vysadil národovec Vendelín Kutlík.

V roku 1859 vyzval slovenskú verejnosť spisovateľ Pavol Dobšinský, aby si Slováci uctili pamiatku Ľudovíta Štúra postavením náhrobného kameňa. Začala sa celonárodná zbierka. V roku 1863 zobrala túto záležitosť pod patronát Matica slovenská. V máji 1872 vydala povolenie uvoľniť zo zbierky sumu 600 zl. na pomník. Vedením okolo jeho výstavby bol poverený trojčlenný výbor Modranov v zložení: Daniel Minich, predseda pomníkového výboru, Ján Jaromír Maier a Peter Jamnický, členovia. Pomník, skladajúci sa z troch častí, vyhotovil prešporský kamenár Fiegler a Daniel Minich bol osobne preň v Prešporku 25. novembra 1872, kedy ho na troch vozoch doviezol do Modry. Na druhý deň, 26. novembra, bol pomník osadený na hrobe.

Po roku 1918 sa stalo zvykom konať pri hrobe spomienkové slávnosti. Keď v Modre prebehla výstavba pamätníka na námestí, opäť ožila i myšlienka postaviť Ľudovítovi Štúrovi väčší náhrobný areál. Prípravné práce prebiehali medzi mestom, evanjelickom cirkvou a povereníctvom školstva. Realizáciou projektu boli poverení Akad. soch Jozef Kostka a Ing. arch. Milan Škorupa. K definitívnemu odhaleniu sochy Slovenská jar a tým k celkovému ukončeniu prác na komplexe prišlo až v júni 1964.

Sylvia HRDLOVIČOVÁ, kurátorka SNM– Múzea Ľ. Štúra

FOTO: ARCHÍV SNM-MĽŠ

Zväzok Slovenských národných novín

Ďalší vzácny predmet, ktorý súvisí s Jankom i Ľudovítom Štúrom zároveň, sa do zbierok múzea v Modre dostal v roku 1986 darom od Jankovej pravnučky, pani Tamary Procházkovej z Prahy. Ide o zviazaný originál posledného ročníka Slovenských národných novín, ktorý redakčne dokončoval už takmer sám Janko Štúr. Tieto výtlačky novín pravidelne posielal rodičom do Uhrovca a na okraje niektorých im písal najnovšie zvesti o sebe, Ľudovítovi, ostatných členoch rodiny i politických udalostiach začiatkom roku 1848.

SLOVENSKJE
NÁRODNJE NOVINI.

FOTO: ARCHÍV SNM-MEŠ

Zápisy sú zaznamenané atramentom alebo ceruzkou. Tu je prepis niektorých z nich s dátumom v pôvodnej podobe:

Utorok, 8. februára 1848:
„Brat je vo Vjedňi na slovanskom báli! Čera bou tu zas ho k Palatínovi k obedu volať, ale ho ňeni doma. V sobotu ho vraj zas k Palatinovi priďe na bál volať. Slovanja zo Zahrebu ho tjež na bál volali. Teraz sa Lajko zabáva! Z Modri švagrina mi poslala peceň chleba aj bravčovuo mäso. Zdraví sú tam, aj mi sme zdraví. P. Boh daj aj jim. S Bohom“

Utorok, 7. marca 1848:
„Ja som bou v Modre na Fašjangoch, tam som sa s Modráňim starím zišjou. List som potom dostau v Prešporku aj šunku a klobáski ňeská dostaňem. V Modre už velice hovorja o Samušovom veselú, už vraj aj veďja, ktorú si chce brať. Lajko zas hovoriu o vikúpeňí ludu a naozaj slávňe. Kossúth sa mu tak vlidno pozdravuje. A ňeska t.j. 9. Marca zas buďe hovoriť! Zdraví sme. Daj len P. Boh aj jim toho najlepšjeho.“

A na spodku poslednej strany toho istého čísla:
„Brat Modránski je zdraví, dau mi 1 zl. strjebra. Žaluvau sa mi, že im tjež ňezbíva, bo že on na raz do ruki penjaze ňedostaňe. Já som čera večer dost ňeskoro odťjal prišjeu! No S Bohom. P. Boh ich opatruj!“

Piatok, 17. marca 1848:
„Už teraz buďe naradnuo vojsko v Uhorsku a prespolnuo pojďe von. Do takjeho vojska muože dobrovolňe kdo chce isť. Už aj z našich žjakou sú daktorí. Po pri tom šetkom oni budú žjaci jako aj inďe! Zdraví sme šetci chvála Bohu. Ale zato teraz tu ticho ňeni. Metternich už ministrom ňeni. Maďarstvo dostalo velkje svobodi. Tu teraz každá chvíla je chír. Na šetkje strani búrki. Z Pohraďja nám ňedávno písali. Zdraví sú tam aj v Modre. Len nech p. Boh milostiví aj jim dá to najlepšje. S Bohom.“

Utorok, 28. marca 1848:
„Zdraví sme! Z Podhraďja sme čera dostali list aj miškulancie, tam sú tjež zdraví! Ja som jim čera poslau list po Munkovi. Ňevjem, či ňebudeme mať zas búrku? Král ňechce Maďarom tak šetko potvrdiť, jako oni chcejú. Už jakosi pokoja ňebude. Mi veru len do školi ešte ňechoďíme. 9. Dubna buďe bratova inštallacia. S Bohom. P. Boh ich opatruj.“

Piatok, 7. apríla 1848:
„Ňeska im posjelam ešte Novini a spolu odchádzam z Prešporka s Modráňim. Príďem vari aj do Uhrovca. P. Boh ich opatruj. S Bohom.“

Beáta MIHALKOVIČOVÁ, SNM–Múzeum Ľ. Štúra

Výročie narodenia Samuela Zocha

Lačného nakŕmiť, smädného napojiť, nemocného navštíviť, sirotka sa ujať, ísť medzi tých, ktorými svet opovrhuje..., s týmito slovami nastupoval do funkcie modranského farára Samuel Zoch, ktorého 140. výročie narodenia sme si pripomenuli 18. decembra 2022.

Meno Samuela Zocha sa spája s Modrou od roku 1908, kedy prevzal po nebohom strýkovi Pavlovi Zochovi farský úrad a spolu s ním ďalšie záväzky zdedené po svojom predchodcovi. Spomedzi aktivít, ktoré natrvalo ovplyvnili postavenie Modry v celoštátnom kontexte bolo Zochovo vyhotovenie konceptu martinskej Deklarácie slovenského národa, ktorou sa Slováci prihlásili do spoločného štátneho zväzku s českým národom. Uvedený počin priradil modranského farára k vysokováženým elitám a následne k postu prvého bratislavského župana. Vďaka Zochovi sa Modra ocitla v centre záujmu politikov, spisovateľov a osobností z celej Československej republiky, načas sa stala i mestom okresným.

Samuel Zoch bol aktérom všetkých miestnych spoločenských a kultúrnych podujatí, bol členom takmer všetkých spolkov a stal sa zárukou serióznosti, úspechu a prosperity. Hlavnou oblasťou pôsobenia Samuela Zocha zostala však evanjelická cirkev, v roku 1922 bol menovaný biskupom západného dištriktu. Mimoriadnu úlohu v živote Samuela Zocha predstavovala filantropia a dobročinnosť, vyplývala nielen z farárskeho postu, ale najmä z povahy, ktorá bola v zochovskej rodine formovaná generáciami. Táto vlastnosť sa zintenzívnila po sobáši s Máriou Stanekovou, ktorá nezištne pomáhala manželovi v sirotinci, rodinám vojakov počas prvej svetovej vojny, v charitatívnej práci v miestnom chudobinci, v školách i nemocniciach.

Samuel Zoch bol významnou osobnosťou nadregionálneho významu, v Modre zanechal znateľné stopy, ktoré možno vidieť v stavbe sirotinca, v interiéri evanjelického kostola a fary, v letovisku Harmónia, v úradníckych bytových domoch, v modranskej majolike, lipovej aleji pri cintoríne... Všetky tieto prvky tvoria jedinečnú atmosféru mesta, jedinečného a magického genia loci, zochovskej Modry.

FOTO: ARCHÍV SNM-MEŠ

Agáta PETRAKOVIČOVÁ ŠIKULOVÁ, SNM–Múzeum Ľ. Štúra

Božie požehnanie do nového roka

Začíname nový rok 2023. Tradične si zvykneme priať všetko najlepšie, najmä zdravie, šťastie, úspech... Možno pripojíme aj slovný zvrat „Božie požehnanie“. Predsa len, keď nás Boh požehnáva, sme radi. Kto by nebol? Každý by bol rád, keby ho Boh požehnal, ochraňoval a keby sa nám dobre žilo. Boh aj skutočne chce požehnávať ľudí. Dokonca kázal ľuďom, aby toto jeho požehnanie „distribuovali“ ďalej. Postarať sa o to mal najmä Áron, Mojžišov brat, ktorý bol vyčlenený na kňazskú službu v Izraeli. On a jeho synovia mali vzývať meno Boha nad izraelským národom. A Boh ich aj požehnával. Neustále držal nad nimi ochrannú ruku. Aj vtedy, keď ho neposlúchali, sa snažil priviesť ich na správnu cestu. Stalo sa viackrát v dejinách vyvoleného národa, že si urobili po svojom, že zabudli, kde majú hľadať pravé šťastie. Došlo to dokonca do takej krajnosti, že Boh ich chcel všetkých vyhubiť a z Mojžiša spraviť nový národ, ktorý by bol hodnejší Jeho požehnania... Vtedy kvôli Mojžišovej modlitbe príhovoru upustil Pán Boh zo svojho zámeru. Keď to Izrael zbadal, vrátil sa k Bohu o On ochotne dal znovu Izraelitom svoje požehnanie.

Boh je Bohom dobrotivým a láskavým, On chce každému len dobre. On chce každému dať svoje požehnanie, nikomu ho neodoprie, kto oň stojí. Aj my ľudia po Jeho požehnaní túžime. A to je dobre. Čo môže byť viac ako Jeho požehnanie? Z dejín izraelského národa však vieme, že aj my naň musíme mať pripravené srdce. Po latinsky sa požehnanie povie „benedicere“, čo doslova znamená „dobre hovoriť“, „dobrorečiť“. Ak teda chceme, aby Boh dobrorečil nám, musíme aj my „dobrorečiť“ Jemu. To znamená, aby naše kroky boli krokmi smerom bližšie k Nemu, nie ďalej od neho. Typickým príkladom je Panna Mária. Ona povedala Bohu „áno“, „dobre“, a Boh ju zahrnul tým najväčším požehnaním, aké kedy človek v dejinách dostal.

Vyslovme do nového roku okrem iného aj želanie, či prosbu, aby v celom roku 2023 čím viac našich krokov smerovalo k Bohu. Aby sme mali svoje srdcia otvorené Jeho požehnaniu a často prichádzali k Nemu domov do kostola prosiť o Jeho Eucharistické požehnanie i ďakovať. Nech vás Pán Boh požehnáva a ochraňuje. Amen. Nech vám Pán Boh ukáže dobrotivú tvár a nech vám je milostivý. Amen. Nech k vám obráti svoju tvár a nech vám daruje svoj pokoj. Amen Nech vás žehná všemohúci Boh.

Jozef MIŠÍK,
dekan rímsko-katolíckej farnosti v Modre

Vstúpili sme do komunity a do sveta

Nadácia pre človeka v núdzi a prevenciu kriminality sa počas svojej dlhoročnej existencie primárne zameriava na podporu a aktívnu pomoc zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom v regióne. Napomáha im v procese začleňovania sa do komunitného prostredia nášho mesta. V spolupráci s DSS a ZPB Merema v Modre – Harmónii vznikol projekt Vstupujeme do komunity. Jeho cieľom bolo predstaviť talentovaných a pracovitých prijímateľov sociálnej služby ako plnohodnotných členov našej spoločnosti, mesta, kraja a sveta. Podarilo sa. Vďaka podpore mesta Modry, vďaka finančnej dotácii, vďaka synergii a entuziazmu všetkých zúčastnených ľudí participujúcich na tomto projekte je cieľ splnený.

Projekt bol zameraný na rozvíjanie kultúrneho dedičstva nášho mesta, jeho regionálnych tradícií – výrobu keramiky a podporu remeselného a umeleckého fortieľu talentom obdarených ľudí. Dal zdravotne znevýhodneným občanom, žijúcim v relatívnej segregácii šancu ukázať, čo dokážu. Dal im novú perspektívu – pocit autorskej slobody, sebarealizácie, pocit radosti z ocenenia ich práce, spolupatričnosť s ľuďmi v komunite. Primárnou cieľovou skupinou projektu boli klienti DSS a ZPB Merema. Sekundárnou skupinou, ktorú sa nám podarilo osloviť, bola komunita, do ktorej sa títo občania s mentálnym a sociálnym znevýhodnením snažia integrovať.

Prvou etapou projektu bol nákup potrebného materiálu, výtvarných potrieb a pomôcok. Následne prebiehali pracovné workshopy, tvorba drotárskych, keramických a výtvarných diel pod vedením skúsených umelcov a terapeutov v tvorivých dielňach. V druhej etape bola figurálna keramická tvorba Jozefa Nováka a Michala Baláža vystavená v priestoroch Ministerstva zahraničných vecí SR v rámci spoločnej výstavy hendikepovaných umelcov SR. Majstrom a garantom kvality keramickej tvorby v Mereme je uznávaný keramikár Miroslav Malinovský. Na spomínanom podujatí pod záštitou štátnej tajomníčky Ing. Ingrid Brockovej, CSc. boli vystavené aj drotárske umelecké výrobky, ktoré vznikli pod umeleckým vedením majstra drotára Ladislava Kunetku. V jeho šľapajach kráča Viktor Zúbek, zručný a talentovaný umelecký drotár, ktorý sa zameriava na výrobu šperkov. Artefakty a obrazy výtvarníkov Štefana Gálika, Ladislava Garaja, Jána Kováča a žiaľ už zosnulého Branislava Šebestu, ktorý nás nedávno náhle opustil, boli prezentované na viacerých podujatiach. Jedným z nich bol Agrokomplex v Nitre, kde pod krídlami Ministerstva obrany SR v spolupráci s OZ Reflexy vystavovali aj umelci z Modry na spoločnej výstave Poľovníctvo v umení.

Proces transformácie zariadenia sociálnych služieb s fokusom na skolaudovaný dvojdom, do ktorého sa klienti Meremy už čoskoro nasťahujú, bol odprezentovaný v obci Častá. Súčasťou oslavy a vítania nového bývania bola aj ukážka umeleckej tvorby klientov zariadenia. Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzana Stavrovská usporiadala vo svojom úrade prvú samostatnú výstavu obrazov, keramických a drotárskych umeleckých diel prijímateľov sociálnej služby DSS a ZPB Merema. Táto iniciatíva sa stretla s veľkým úspechom a mimoriadnym ocenením zo strany prítomných hostí. Na viacerých prezentačno – predajných trhoch a jarmokoch v Modre, Pezinku a v Bratislave boli širokej verejnosti predstavené diela a výrobky umelcov z Meremy, vždy boli prijaté s obdivom a ocenením. Diela umelecky nadaných klientov z Meremy boli vystavené na výstave umenia hendikepovaných umelcov v Prahe pod záštitou vtedajšieho veľvyslanca a súčasného Ministra zahraničných vecí SR Ing. Rastislava Káčera.

Projekt Vstupujeme do komunity ukončuje výstava diel z výberu celoročnej práce a úsilia umelcov z Meremy v obchode s keramikou známeho modranského keramikárskeho majstra Miroslava Malinovského. Je to zároveň pocta tvorbe našich predkov pretavená do keramikárskeho, drotárskeho a výtvarného odkazu prostredníctvom symbolov a tvarov, ktoré nám pripomínajú spojenie s naším krásnym mestom.

Ďakujeme širokej verejnosti za slová uznania, rešpekt a prijatie. Ďakujeme mestu za podporu, vaše filantropické aktivity kvalitatívne ovplyvnili socializáciu a integráciu ľudí z Meremy do komunity. Ďakujeme vám, milí spoluobčania. Umelci z Meremy si vážia každú pochvalu, tešia sa vašej priazni, sú šťastní, keď sa zastavíte pri ich dielach, porozprávate sa. A nielen o umení. Ale napríklad aj o tom, že aj oni sú súčasťou života v našom meste. Vstúpili do komunity, mesta, kraja, Európy, všetci sú svetoví!

Darina ROHAĽOVÁ,
DSS a ZPB Merema

Obyvateľstvo Modry v roku 2022

Tak ako každoročne, pripravila Evidencia obyvateľstva mestského úradu Modra číselné údaje, ktoré hovoria o tom, koľko nás v uplynulom roku v meste žilo, koľko máme nových Modranov, naopak koľkí sa z mesta odišli, koľko detí sa narodilo a koľkí občania nás navždy opustili.

K 31. 12. 2022 žilo v Modre celkovo 9177 obyvateľov, z toho mali prevahu ženy (4775) nad mužmi (4422). Z hľadiska vekového zloženia sme mali 252 detí do 3 rokov, 280 detí v rozmedzí 3–6 rokov, 6–15 ročných bolo 893, 255 teenagerov od 15 do 18, seniorov nad 60 rokov bolo 2433 a najpočetnejšiu skupinu tvorili ľudia v produktívnom veku od 18 do 60 rokov (5064).

Počas roka 2022 sa pribudlo v Modre 76 narodených detí a naopak 91 občanov zomrelo. Z hľadiska migrácie si Modru za svoj domov vybralo 150 občanov a do iných miest odišlo 211 ľudí.

(red, zdroj: Evidencia obyvateľstva MsÚ Modra

INZERUJTE VO ZVESTIACH
0911 999 784
zvesti@kcmodra.sk

Spomíname

Dňa 15. januára 2023 sme si pripomenuli nedožité 100. narodeniny nášho drahého otca Vincenta Petrakoviča. Kto ste ho poznali, spomeňte si spolu s nami S láskou a úctou spomína syn Ľubomír s rodinou.

Nezabudneme

Očiam si odišiel, no v našich srdciach zostaneš navždy. Čas plynie, ale rany v srdciach zatiaľ nezahojí. Dňa 3. 12. uplynul rok, čo nás navždy opustil drahý manžel a otec Vladimír Jaslovský. S láskou spomíname a ďakujeme všetkým, ktorí spomínajú spolu s nami. Smútiaca rodina.

Tichá spomienka

Dňa 22. 1. 2023 uplynulo 15 rokov čo nás navždy opustila naša milovaná a obetavá mama, babka a prababka Kamila Kľúčiková. S láskou a úctou spomína celá smútiaca rodina.

Spomienka

Dňa 29. 1. 2023 uplynie 14 rokov od smrti našej drahej a milovanej manželky, mamičky a babičky Lýdie Mindekovej. S láskou a úctou spomínajú manžel a deti s rodinami.

Tichá Spomienka

Čas ubieha a nevráti, čo vzal, len láska, úcta a spomienka v srdci zostáva. Dňa 16. 1. 2023 uplynul rok, čo nás navždy opustila naša drahá a obetavá mama, babka a prababka Mária Kľúčiková. S láskou a úctou spomínajú a za tichú spomienku ďakujú dcéry Eva, Drahomíra a vnuk Erik s rodinou.

Tichá spomienka

Dňa 19. 1. 2020 uplynulo 7 rokov, čo nás naždy opustil Miloš Hajdušek. S láskou spomínajú manželka, syn a dcéra s rodinami. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu prosím tichú spomienku.

Spomienka

„Keby sa dalo zavolať do neba, povedať ako smutno je bez Teba. Keby sa dalo vrátiť čas, pohladiť, počuť Tvoj hlas a stretnúť sa s Tebou zas“. So smútkom v srdci sme si 4. novembra 2022 pripomenuli 12. výročie, kedy nás vo veku 59 rokov navždy opustil náš milovaný manžel, ocino a dedko Ladislav Kubiš. S láskou a úctou spomína manželka, dcéry Katarína a Zuzana s rodinou, syn Juraj, vnúčatá Adamko, Hugo, Jakubko, Natálka a ostatná smútiaca rodina. Ten, kto ho poznal, spomenie si, ten, kto ho mal rád, nezabudne...

S láskou spomíname

Dňa 26. 1. 2023 uplynulo 17 rokov čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec Jozef Slovák. S láskou spomína celá rodina.

Spomíname

Čas plynie neúprosne a dňa 29. januára to už bude päť rokov, čo nás navždy opustila naša milujúca a obetavá mama a stará mama Pavlína Breziová, rod. Mikovičová. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku. S láskou spomínajú dcéry Eva a Pavlína s rodinami.

Tichá spomienka

Dňa 26. 1. 2023 uplynulo 20 rokov od smrti našej milovanej mamičky, babičky a prababičky Heleny Peškovej. S láskou v srdci spomína celá rodina.

Spomienka

Veľakrát už slnko zapadlo, tisíc sĺz nám z očí vypadlo. Tvoja strata úprimne bolí, keď plameň sviečky ticho horí. Zostali len spomienky a odkaz jediný. Chýbaš nám v kruhu celej rodiny. Dňa 23. 12. 2022 uplynuli dva roky čo nás navždy opustil náš milovaný syn, partner a brat Rudolf Lukáč a zároveň sme si pripomenuli nedožité 55. narodeniny, ktoré by v januári oslávil. S láskou spomína smútiaca rodina.Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Tichá spomienka

Slza v oku, v srdci žiaľ, čo drahé nám bolo, osud vzal. Rana v srdci stále bolí a zabudnúť nedovolí. So žiaľom v srdci si 21. januára 2023 pripomíname 3. výročie úmrtia našej drahej mamy Márie Čeligovej. S láskou spomínajú deti s rodinami. Odpočívaj v pokoji.

Spomíname

Dňa 18. januára 2023 uplynuli dva roky, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a dedko Ing. Milan Chorvátik. S láskou a úctou navždy spomína manželka s rodinou.

Zhrnutie roka 2022 v OZ Modrá líška

Veľmi úspešný. Aj tak by sme mohli nazvať prvý rok projektu „Šport deťom“, ktorý vznikol v občianskom združení Modrá líška. Za slovíčkom „úspešný“ sa však skrýva omnoho viac.

Úspešný v číslach

Od spustenia projektu v apríli 2022 sme do decembra zrealizovali 117 tréningov, do ktorých sme zapojili už viac ako 100 detí a približne 20 dobrovoľníkov. S takýmto počtom detí pokračujeme v pravidelnej tréningovej činnosti aj v roku 2023. Robíme taktiež všetko preto, aby sme do tréningov postupne vedeli zapojiť aj deti, ktorým sa pre vysokú obsadenosť u nás miesto zatiaľ nenašlo.

Úspešný pre deti

To je asi to, čo nás pri zakladaní OZ Modrá líška a konkrétne projektu Šport deťom najviac zaujímalo – aby bol pre čo najväčšie spektrum detí prospešný a robil im zároveň radosť. Po uplynutí niekoľkých mesiacov konštatujeme, že takmer u každého dieťaťa, ktoré u nás absolvovalo viacero tréningov, došlo v rôznych sférach k významnému posunu vpred. Teší nás, že rodičom, no najmä deťom sa naše cvičenia veľmi páčia a robia ich s veľkým záujmom. Avšak, to najdôležitejšie je, že každé cvičenie či hra sú postavené tak, aby si dieťa prostredníctvom neho rozvíjalo minimálne jednu pohybovú schopnosť, alebo sa učilo novej pohybovej zručnosti. Cvičenia a hry sú zamerané predovšetkým na rozvoj tých pohybových schopností, ktorých senzitívne obdobie na ich rozvoj je práve vo veku našich detí. Popritom si deti zdokonaľujú svoje lokomočné pohyby (behy, skoky, plazenie, lezenie a pod.), učia sa prekonávať strach a nové výzvy. Práve v tejto sfére dochádza už po absolvovaní 1 – 2 tréningov k významným posunom. Často sa stretávame s tým, že sa deti boja vyliezť na rebriny, či iné náradie, alebo urobiť kotúľ, či prekonať inú prekážku. Viacnásobným opakovaním, pri dodržaní bezpečnosti a potrebnej pomoci, deti získavajú potrebný pocit istoty, viac si veria a často odchádzajú už po jednom-dvoch tréningoch s tým, že danú činnosť zvládajú robiť bez strachu, pomoci a celkom automaticky.

FOTO: OZ MODRÁ LÍŠKA

Úspešný pre študentky SOŠ pedagogickej

Do projektu sú zapojené aj študentky Strednej odbornej školy pedagogickej z odboru Učiteľstvo pre MŠ a vychovávateľstvo, ktoré si tak teoretické vedomosti svojho odboru môžu vyskúšať nielen prostredníctvom povinnej praxe, ale po odbornom zaškolení aj u nás. Prostredníctvom práce na tréningoch získavajú mnoho zručností a skúseností potrebných pre ich budúcu profesiu, zväčšujú si zásobník hier a cvikov a učia sa riešiť vzniknuté situácie (motivovať, povzbudiť dieťa k činnosti, pomáhať nájsť riešenie na prekonanie prekážky, či vyriešiť vzniknutý konflikt).

Poďakovanie

Chceli by sme sa aj touto cestou veľmi pekne poďakovať všetkým tým, ktorí nás v roku 2022 podporili a verili, že náš projekt má zmysel. Naozaj veľká vďaka patrí SOŠ pedagogickej, ktorej sa naša myšlienka už od jej zrodu veľmi pozdávala a plne nás podporila. Bratislavskému samosprávnemu kraju, ktorý spomedzi množstva projektov v celom kraji vybral aj ten náš a finančne ho podporil. Tým nám významne pomohol a umožnil nám tak pre deti zabezpečiť kvalitné tréningové pomôcky. Na záver ďakujeme mestu Modra za finančnú a mediálnu podporu, aby sme v našich aktivitách pre deti z Modry a okolia mohli pokračovať aj v roku 2023. Naše poďakovanie patrí aj deťom za ich usilovnú prácu na tréningoch a ich rodičom za to, že vedú deti k zmysluplnému tráveniu voľného času, či už v našom združení, alebo v iných, ktoré Modra a okolie ponúka.

Matej FÁZIK,
za team OZ Modrá líška

Seniori súperili v Číferi o putovný pohár starostu

Petangovú sezónu sme ukončili, o to viac nás prekvapila pozvánka na turnaj trojíc do Cífera o Putovný pohár starostu. Uskutočnil sa v závere roka, 29. 12. a pre krátkosť času sme postavili len jedno družstvo. Modru tak reprezentovali F. Mráz, D. Kozák a V. Mráz.

Turnaj otvoril starosta obce a minútou ticha sme si uctili pamiatku petangistov, ktorí nás opustili v roku 2022. Hralo sa v troch skupinách, celkom 13 družstiev s limitom 30 minút. Zaznamenali sme nasledovné výsledky: Mráz–Haršány 13:1, Mráz–Horváthová 13:1, Mráz–Chmurová 8:7.

Skupinu sme vyhrali a v zápase o postup o 1. miesto sme prehrali so starostom Saganom 13:0. V hre o 3. miesto hrali Mráz–Haršány s výsledkom 13:4 a získali bronzové medaily.

V spoločenskej miestnosti sme po vyhlásení výsledkov pri živej hudbe a občerstvení ukončili náš pobyt v Číferi.

Vincenc MRÁZ,
JDS v Modre

Žolíkový turnaj

Jednota dôchodcov usporiadala po dvojročnej nútenej covidovej pauze 3. ročník „Mikulášskeho žolíkového turnaja“.

Prihlásilo sa celkovo 16 seniorov, ktorí odohrali trojkolový turnaj. Lepšie išla karta ženám. K finálovému stolu sa prebojovali až tri, Mária Hýllová, Emília Šebová, Eva Uherčíková a mužský zástupca Vincenc Mráz. No v samom finále sa karta otočila a celkovým víťazom turnaja sa stal Vincenc Mráz. Na 2. mieste skončila Emília Šebová a 3. miesto obsadila Eva Uherčíková. Seniori takto strávili príjemný predvianočný deň s obľúbenou spoločenskou hrou.

Vladimír KOŠNÁR,
JDS Modra

Spomienka na Vianočné zastavenie v Modre

FOTO: JANA KUCHTOVÁ, 8X

Ocenenia za príkladnú obnovu

Súťaž o obnovu jedinečných historických stavieb organizuje AI-Nova – Academia Istropolitana Nova. V ostatnom ročníku súťaže obnovy za rok 2021 sa medzi ocenenými objavili aj vkusne a príkladne obnovené dve nehnuteľnosti z Modry. Blahoželáme majiteľom vinohradníckeho domu na Hornej ulici Mariánovi Vargovi a Lucii Paškovej a rodine Plaštiakovej a jej historickému remeselníckemu domu na Moyzesovej ulici.

FOTO: ARCHÍV ACADEMIA ISTOPOLITANA NOVA

Vinohradnícky dom na Hornej ulici

Podrobnejšia história domu zatiaľ nie je známa. Vie sa však, že v zadnej časti žil a tvoril akademický sochár Jozef Horváth. Pri kúpe domu tento fakt zohral svoju úlohu. Majiteľom sa zapáčila dobre orientovaná záhrada, ktorá mala „dušu“ – bolo v nej cítiť, že tu žil tvorivý človek. Cieľom stavebných úprav bolo vytvoriť efektívnejšiu dispozíciu domu, presvetliť hlavnú dennú obytnú časť a prepojiť ju so záhradou s využitím výlučne prírodných materiálov. V podbrání vznikol obytný priestor, ktorý sa využíva na spoločenské i rodinné stretnutia, na premietanie filmov a súčasne aj ako kancelária, „klubovňa v podbrání“. V starobylej miestnosti orientovanej do ulice sú zrepasované pôvodné okná. V ostatných častiach domu sú nové okná, na želanie majiteľov sú „citáciou tvaroslovia okien z Modry“. V podbrání boli položené cementové dlaždice vyrobené ručne tradičnou technológiou, v obývačke a kuchyni tehlová dlažba napustená voskom, v interiéri a exteriéri bolo použité dubové drevo ošetrené ľanovým olejom, na záhrade sú ako nášlapníky použité agátové pníky. Osviežujúcim priestorom je aj permakultúrna záhrada. Na konci pozemku je zo záhrady možné vyjsť na uličku a až do prírody v okolí mesta. Uličku majitelia volajú „Jedlá“, keďže by tu radi začali s výsadbou ovocných stromov, orechov a iných jedlých rastlín.

Remeselnícky dom na Moyzesovej ulici

Súčasťou histórie domu na rohu Moyzesovej ulice a Starého trhu bola výroba drevených sudov – kedysi tu žil známy debnársky majster Ján Bakoš. Dnes si majitelia pripomínajú históriu aj použitím drevených latiek (dužín) zo sudov v podhľade pri vstupe do ich reštaurácie, ktorú prevádzkujú v priestore bývalej sušiarne na drevo. Rodina Plaštiaková pricestovala za týmto modranským domom zďaleka – zo Spojených štátov amerických. Odvahu kúpiť starý dom, ktorý bojoval s vlhkosťou, dali majiteľovi jeho predchádzajúce skúsenosti s opravami starších objektov. Dnešná farebnosť fasády v bledozelenom tóne je podľa nálezov, ktoré majitelia našli pri oprave. Plastické prvky na fasáde a tvar rímsy pod strechou boli zachované. Dom prešiel renováciou už v 90. rokoch – v tom čase boli vymenené pôvodné okná tiež za drevené a štýlovo príbuzné domu, preto stačila oprava a nový náter. Oprava domu trvala rok a rovnako dlhý čas sa renovovala priľahlá bývalá sušiareň dreva na ulici Starý trh. Už pri kúpe domu zohral tento samostatne stojaci objekt dôležitú úlohu ako potenciálne vhodný priestor na reštauráciu.

(red, zdroj: Ainova)

Lýceum/Presahy

Poznáte Lýceum? Odteraz ho môžete vnímať ako Presahy. Prečo? Návrat k tomuto názvu je prvým signálom nadchádzajúcich veľkých zmien, ktoré nás v nasledovnom období čakajú.

V roku 2015 sme s týmto názvom začínali aktivity a je príznačný pre všetko, o čo sa snažíme. Vytvárame presahy v umení, vzdelávaní, komunite a spoločnosti, pretože sme presvedčení, že to má zmysel a hodnotu. Lúčime sa s budovou Lýcea na Dolnej ulici, ale naše aktivity sa nekončia. Zostávame v Modre. Ďakujeme, že k nám chodíte, že nás inšpirujete, dodávate nápady a spätné väzby, že spoluvytvárame Presahy.

Za pokojné nebo nad zemou

Keď pôjdete okolo Modranského Sirotinca, majte oči otvorené. Na plote zbadáte krásne farebné banery, na ktorých sú umiestnené diela šikovných ukrajinských detí, ktoré na vlastnej koži zažili krutosť vojny. Aj takouto formou sa snažíme pripomínať, že vojna na Ukrajine stále trvá a týka sa aj nás. Je ďalšou z angažovaných aktivít občianskeho združenia Presahy a výsledkom spolupráce s organizáciami a ľuďmi, ktorí nás inšpirujú.
Výtvarné diela malých umelcov a umelkýň poskytla Nadácia Detská galéria v Ľvive a putovná výstava bola zrealizovaná vďaka spolupráci Novej Cvernovky, Borisa Meluša, Braňa Matysa a Diany Klempoch Majdákovej. Týmito, ale aj ďalšími aktivitami chceme prispievať k zvyšovaniu tolerancie, ako aj budovaniu a upevňovaniu miestnej komunity.

Februárový program v Lýceu

• utorok 7. 2., 18.00 – 20.00: Piplačky, základy patchworku s Annou Kratochvílovou, vstupné 8€
• štvrtok 9. 2.: Literárny kabinet s Veronikou Šikulovou, moderuje Eva Kenderessy, vstupné 3€
• utorok 14. 2., 18.00 – 20.00: Piplačky, základy patchworku s Annou Kratochvílovou, vstupné 8€
• štvrtok 16. 2. o 18.00: Moodre reči o umení, kurátorka SNG Saša Tamášová s hosťami, vstupné 3€
• sobota 18. 2., 9.00 – 15.00: Modranská kapustnica 2023, tím Presahy sa historicky po prvý raz zúčastní súťaže o najlepšiu Modranskú kapustnicu, priestranstvo pred Kultúrnym domom Modra
• utorok 21. 2., 18.00 – 20.00: Piplačky, základy patchworku s Annou Kratochvílovou, vstupné 8€
• utorok 28. 2., 18.00 – 20.00: Piplačky, základy patchworku s Annou Kratochvílovou, vstupné 8€

Aktivity Lýcea podporuje Nadácia Orange, z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. **Diana JANDORFOVÁ, za Presahy**

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Charitatívny Beh Jána Veštíka

Po dvoch ťažkých pandemických rokoch sa v Harmónii uskutočnil 10. decembra 2022 druhý ročník 10 km behu v teréne decembrových malokarpatských lesov. „Beh Jána Veštíka“, ktorý začínal v Harmónii, prechádzal vrcholom Veľkej Homole (709 m n.m.) a končil opäť v Harmónii, organizoval Turistický klub Filozof a materiálne vybavenie zapožičalo OZ Slovak Ultra Trail.

FOTO: ARCHÍV MICHAELY KOVÁČOVEJ

Hlavným cieľom behu, popri športových výkonoch, bola jeho dobročinná myšlienka. Dobrovoľné štartovné bolo venované Nadácii krídla, ktorá po založení v roku 2019 v Pezinku Ing. Martou Múčkovou, PhD. pomáha v rôznych oblastiach podpory osobám so zdravotným postihnutím, ťažkým životným údelom i v neľahkej sociálnej situácii a to najmä finančnou alebo materiálnou formou.

V predvianočnom období boli účastníkom behu dopriate premenlivé zimné podmienky – sneh v lese striedali ľadové úseky a hmly, ktoré v kombinácii s prevýšením takmer 500 m zabezpečili na trase s dĺžkou 10 km pravý trailový zážitok. Napriek tejto „priazni“ počasia, beh sprevádzala vzácna priateľská atmosféra, padol mužský traťový rekord z roku 2019 (00.46.55) a diváci mohli zažiť ozajstný boj o sekundy na cieľovej rovinke. Na 1. mieste sa umiestnil Martin Juran (klub Run For Fun) s časom 00.45.10, 2. miesto obsadil Šimon Betina (klub Psy, mačky, škrečky) s časom 00.51.55 a so sekundovým rozdielom sa na 3. mieste umiestnil Juraj Šintál (klub Bernohy.sk) s časom 00.51.56. V ženskej kategórii zvíťazila s časom 00.58.16 Diana Tonhauzerová (klub HK Filozof), na 2. mieste s časom 01.05.43 Miriam Osuská a opäť o sekundu za ňou dobehla na 3. mieste Magdaléna Kulhánek (čas 01.05.44).

Srdečne ďakujeme všetkým účastníkom, ktorých myšlienka behu oslovila, reštaurácii Bowling v Modre–Harmónii za poskytnutie priestoru a zázemia, lokálnym výrobcom Slovenskej ľudovej majolike, pražiarni Ebenica a ďalším darcom za krásne vecné darčeky do tomboly a všetkým dobrovoľníkom za pomoc s realizáciou podujatia.

Veríme, že sa budeme môcť v športovo-dobročinnom duchu stretnúť čoskoro znova.

Michaela KOVÁČOVÁ,
TK Filozof

Úspešná športová sezóna 2022 Alenky Drahošovej

Pre členku z klubu Triathlon mood – Trimood Modra Alenku Drahošovú bola aj sezóna 2022 veľmi úspešná. Zúčastnila sa na rôznych športových podujatiach, celoslovenských aj medzinárodných.

FOTO: ARCHÍV TRIATHLON MOOD MODRA

Prvé preteky v sezóne boli bežkárske na Skalke, kde Alenka obsadila 1. miesto. V marci sa zúčastnila M-SR-ČR v zimnom triatlone v Jeseníkoch, kde získala titul Majsterka Slovenska. Nasledovali ďalšie preteky a úspechy. Polmaratón Stellantis TT: 5. miesto, Žitavský duatlon: 1. miesto, Rajecký kros duatlon: 1. miesto v kategórii, 2. miesto celkovo (M-SR kros duatlon), Duatlon Pezinok: 1. miesto (M-SR duatlon), Challenge Šamorín: 2. miesto, Senecký triatlon: 1. miesto, Veľkoulanský triatlon: 1. miesto, Triatlon Dvory nad Žitavou: 1. miesto (M-SR šprint triatlon), Black Swans triatlon: 1. miesto v kategórii, 2. miesto celkovo (M-SR stredný triatlon), Břeclavský boj ČR: 1. miesto, Štiavnický kros triatlon: 2. miesto (M-SR kros triatlon), Staroturanský triatlon: 1. miesto, Majstrovstvá sveta v triatlone: 6. miesto, Pressburg triatlon: 1. miesto, Kúpeľný duatlon: 1. miesto, Zadar Half Chorvátsko: 1. miesto, Cezpoľný beh – 2. miesto (Majstrovstvá AZB).

Všetko skvelé výsledky a my ti Alenka, ďakujeme za vynikajúcu reprezentáciu klubu. Do ďalšej sezóny ti prajeme hlavne veľa zdravia a aby si bola stále pozitívne naladená ako doteraz. Vďaka patrí aj tvojmu manželovi Ľubošovi, ktorý okrem toho, že sa stará o tvoj športový komfort, sa stará o bicykle a bežky celého klubu. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu v sezóne 2023.

Marián ŠINTAL,
Triathlon mood – Trimood Modra

Riadková inzercia

● Masáže – Michal Bednarovský, Vajanského 1, Modra. Oznamujeme, že od 1. 4. 2023 sa cena za klasickú masáž upravuje na 20 €. **Tel.: 0915 977 517**

● Ponúkam denné odborné opatrovanie seniorov (zdravotná sestra). **Kontakt: 0907 221 111**

Ako sa darilo kultúre v uplynulom roku

Sme na začiatku nového roka a býva dobrým zvykom bilancovať ten predošlý. Hodnotíme, porovnávame, plánujeme. O tom, aké bolo uplynulé, takpovediac popandemické obdobie v oblasti kultúry v meste, sme sa rozprávali s riaditeľom Kultúrneho centra Modra Jánom Sklenárom.

V čom vidíte zmysel kultúry všeobecne?

Dôležitosť kultúry a všeobecne umenia sa potvrdila práve v období nedávnej pandémie. Fyzicky sme nemali možnosť navštevovať podujatia, keďže bol často nariadený lockdown, avšak kultúra nám veľmi chýbala. Siahali sme preto doma po knihách, sledovali streamovacie služby, ale nebolo to ono. Osobný kontakt s umením veľmi chýbal. Azda všetci sme sa potrebovali stretávať, porozprávať sa, načerpať novú energiu. Zmysel kultúrny vnímam práve v tomto, stretávať sa a diskutovať. Kultúra a umenie má nezastupiteľnú úlohu aj v posilňovaní duševného zdravia. Mrzí ma, že náš štát a celá spoločnosť príliš nereflektuje túto úlohu umenia a práve v neľahkom období, ktoré stále žijeme, nepodporuje sektor kultúry v oveľa intenzívnejšej miere. Veď kde inde si človek oddýchne, príde na iné myšlienky a pookreje ako pri dobrom divadle, filme, zaujímavej knihe či hudbe. Po ťažkých pandemických časoch nás zasiahla brutálna vojna na Ukrajine a som presvedčený, že práve kultúra dokáže ľuďom pomôcť v týchto ťažkých chvíľach, kedy nás problémy doslova ako mlynček melú z každej strany. Každý z nás potrebuje istú katarziu a priestor na to, aby si oddýchol a trošku sa uvoľnil aj keď to v týchto náročných časoch nie je jednoduché... Myslím, že spoločnosti ktoré toto pochopili vytvárajú zdravšiu a tolerantnejšiu spoločnosť. Nám sa to už dlhé roky žiaľ nedarí a musím konštatovať, že kultúra zostáva opäť na samom chvoste. Snáď raz pochopíme jej dôležitú a nezastupiteľnú úlohu.

Splnil rok 2022 očakávania Kultúrneho centra z pohľadu patróna kultúry v meste?

Myslím, že áno, aj keď to bol rok naozaj náročný. Po dlhej pandémii svet nečakane zasiahla neľútostná vojna hneď za našimi východnými hranicami. Rok 2022 bol rokom veľmi neistým. V celej spoločnosti bolo cítiť veľký strach a cítiť ho dodnes. Na jar sa Slovensko stalo súčasťou obrovských migračných vĺn a aj Modra sa prejavila ako mimoriadne solidárne a nápomocné mesto, či už zbierkami, poskytnutím bývania utekajúcim ľuďom a bolo to pre mnohých emočne veľmi náročné. My sme sa snažili pomôcť aj cez naše podujatia a tak sa nám podarilo uskutočniť skvelý projekt „Koncert pre Ukrajinu“. Doslova sme ho s občianskymi aktivistami pripravili zo dňa na deň a prekročil všetky naše očakávania. Množstvo kapiel vystúpilo bez nároku na honoráre, vyzbierala sa pomerne veľká suma, ktorá putovala na transparentný účet mesta pre utečencov z Ukrajiny žijúcich v Modre. Počas roka sme potom realizovali viaceré zaužívané a obľúbené mestské podujatia, ako Modranský piknik, Kráľovské hodovanie, Kultúrne leto, Vinobranie a iné. Dramaturgicky a produkčne mala naša organizácia často neľahkú úlohu, pretože z hľadiska finančnej neistoty, sme často museli čakať až do poslednej chvíle, aby sme vedeli či môžeme podujatie realizovať. Často sme pracovali pod enormným tlakom, nakoľko pripraviť podujatie akým je povedzme Vinobranie si vyžaduje naozaj dlhú a precíznu prípravu. Našťastie všetky podujatia dopadli úspešne a tomu sme nesmierne radi. Návštevnosti sa tešili aj viaceré nové projekty, ako napríklad aj One Jazz Day, ktorým sme otvárali Kultúrne leto a tento formát nám ponúkol známy hudobník Martin Valihora a menovať by sme mohli mnohé ďalšie..

Ktoré programy boli najnavštevovanejšími a ktoré naopak divákom možno chýbali?

Myslím, že všetky naše podujatia boli dobre navštevované. Či už tie tradičné, ale aj nové. Svoju zaužívanú návštevnícku základňu majú: Vinobranie, Piknik, Hodovanie, Fašiangy, Hudba Modre, Gitarový festival, na ktoré sa Modrania, ale aj ľudia z blízkeho či vzdialenejšieho okolia celý rok

FOTO: MARTINA MLČÚCHOVÁ

veľmi tešia. Povedzme náš Piknik, ktorý patril skôr ku komornejším podujatiam je dnes takmer festivalovým formátom a teší sa čoraz väčšej a väčšej návštevnosti. Spomenúť treba aj tradičné oberačkové slávnosti, naše Vinobranie. Tento rok sme toto podujatie výrazne zmenili. Presunuli sme hlavnú tribúnu pred KC Modra a myslím, že sa nám zámer podaril. Našou ambíciou je spraviť z Vinobrania kvalitný a veľmi kultivovaný mestský festival. Návštevníkom sa páčili aj nové podujatia. Okrem už spomínaného jazzového festivalu u nás vystúpili viacerí zaujímaví interpreti v rámci Klubu za Oponou, alebo kultúrneho leta. Spomeniem za všetkých Lash and Grey, talentované jazzovo–soulové duo alebo divadlo Commedia z Popradu. Výborne fungovala aj Letná čitáreň v záhrade KC. Čítanie z knihy Veroniky Hajdučíkovej Lakiho mestečko, workshopy, divadielka pre deti, naša tradičná Noc literatúry a veľa iných podujatí. Samozrejme, v rámci dramaturgického plánu sa vždy dajú nájsť rezervy, nikdy nedokážeme uspokojiť úplne každého. Možno starší návštevníci by privítali viac dychovej hudby. Plánujeme tento rok v rámci kultúrneho leta zaradiť aj tento bod do dramaturgie. Zároveň sa chceme tento rok zamerať na kategóriu tínedžerov. Práca s touto cieľovou skupinou si vyžaduje aj isté špecifiká, ale my ich chceme pritiahnuť na naše podujatia a počúvať ich názory. Máme pocit, že v poslednej dobe akoby „prepadávali“ cez sito spoločenského záujmu a pozornosti. A asi všetci sa zhodneme aj na tom, že v novej generácii je naša budúcnosť.

Začal nový rok, na ktoré programy môžete Modranov už teraz pozvať a na akého diváka sa zameriate?

Máme za sebou januárový mestský ples vo folklórnom štýle, ktorý otvoril sezónu zábavy a už 18. 2. nás čakajú tradičné fašiangy a súťaž vo varení kapustnice. Ďalej pripravujeme všetky obľúbené a mimoriadne navštevované mestské podujatia. Neustále nás oslovujú aj ďalší partneri k spolupráci. Plánujeme pokračovať s koncertami v Klube za Oponou, ktoré budú zamerané aj na mladších návštevníkov. Z noviniek môžem prezradiť festival, ktorý chystá naša Základná umelecká škola. V rámci dramaturgie našej knižnice pripravujeme zaujímavé programy pre všetky kategórie. Chceli by sme nadviazať spoluprácu s internetovou poradňou pre mladých ľudí – IPčko. Samozrejme všetko bude závisieť od rozpočtu a financií a aj od toho ako budeme úspešní v čerpaní grantových programov. Uvidíme koľko financií sa nakoniec do kultúry dostane. Doba je veľmi neistá a nik z nás zatiaľ nevie predpokladať, ako sa problematika v oblasti verejných financií bude ďalej vyvíjať. My pevne veríme, že sa nám mnohé z plánovaného nakoniec podarí aj zrealizovať. Tešíme sa na všetky podujatia a na každého návštevníka, za ktorého sme vždy vďační.

(red, js)

Čítanie má samé pozitíva

S knihami sa stretávame od útleho veku. Prvé obrázkové knihy, leporelá, detské riekanky a básničky. Neskôr rozprávkové príbehy, encyklopédie, dievčenské romány, dobrodružstvá či fantasy. Klasické čítanie má totiž samé pozitíva.

Bez čítania oberáme dieťa o množstvo výhod, ktoré z tejto činnosti môže získať. Obohacuje sa jeho slovná zásoba, prejav, schopnosť upokojiť sa a koncentrovať. Nehovoriac ani o možnostiach získavať nové informácie a rozširovať si pohľady na svet. Jednou z pomôcok koľko čítať s predškolákmi vám môže byť aj odporúčanie odborníčky z Katedry knižničnej a informačnej vedy PhDr. Ľudmily Hrdinákovej, PhD., ktorá sa zaoberá psychologickými aspektami čítania. „Koľko vydržia, ale ideálne aspoň 20 minút denne. Nemusí to byť v kuse, ak dieťa nevydrží naraz, ale to by malo byť asi to minimum. Ak každý deň dieťatko príde do kontaktu s počutým slovom, tak si trénuje schopnosť počúvať a vizualizovať.“ (eduworld.sk). Že neviete kde začať? Navštívte knižnicu. Modranská knižnica je klasickou mestskou knižnicou a ponúka literatúru pre všetky vekové kategórie a všetkých žánrov. Pravidelne dopĺňame knižné novinky pre deti aj dospelých. Motiváciou k čítaniu pre dieťa môže byť napríklad aj vhodne vybrané literárne podujatie. Spája príjemný umelecký zážitok s knihou. Prináša deťom možnosť stretnúť sa priamo so spisovateľmi alebo hercami. Sú to odborníci, ktorí možno prevezmú za rodičov úlohu motivátora a pomôžu zaujať dieťatko natoľko, že odíde z knižnice aj so zaujímavými knižným dobrodružstvom. Veľmi dobrým motivátorom k čítaniu sú pre deti ich kamaráti. Ak číta kamarát, spolužiak knižku a porozpráva príbeh v škole, dokáže spustiť vlnu záujmu, práve o tú jeho. Nápomocný vám vie byť aj internet, rebríčky kníh pre deti alebo výlet do kníhkupectva.

Marec patrí tradične knihám a čítaniu. Preto by sme radi pozvali rodičov, deti, školské skupiny a tých najmenších z materských škôl k nám do knižnice. Pripravili sme zaujímavé čítania a besedy. Môžete sa napríklad stretnúť so spisovateľkou Veronikou Šikulovou, ktorá vám porozpráva príbehy zo svojej najnovšej knihy Zelená pošta, so spisovateľom Jankom Púčekom sa potúlame po karpatskej prírode a s herečkami z Edudramy si deti prežijú príbehy z ľudových rozprávok v pásme Za siedmymi horami. Všetky bližšie informácie o marcových programoch nájdete na www.kcmodra.sk alebo na sociálnych sieťach Kultúrneho centra Modra.

Renáta KULIFAJOVÁ

Okamih Martina Dzureka

Prijmite pozvanie do bratislavskej Danubiany a navštívte výstavu modranského umelca Martina Dzureka Výber z tvorby pod názvom Okamih bude prístupný od 31. januára do 19. marca 2023.

Dagmar Kudoláni Srnenská, kurátorka: „Umelecká tvorba Martina Dzureka sa vyvíjala v priebehu niekoľkých desaťročí. Výber z tvorby prezentujeme pod názvom Okamih. Má to svoje myšlienkové aj umelecké pozadie. Ako povedal: „Som vďačný za každý okamih, keď cítim význam, že som“. Jeho výtvarný prejav je bohatý a širokospektrálny. Popri sochách komorného charakteru, neoddeliteľnou súčasťou tvorby je aj monumentálna plastika a maľba. V ostatných rokoch sa jeho výtvarné aktivity rozšírili o interaktívne inštalácie a performance, v ktorých sa spája hudba, divadlo, fotografia, literatúra a video. Myšlienkovo sa sústreďuje na vzťah muža a ženy, medziľudské vzťahy, blízke sú mu religiózne témy. Vo svojej tvorbe využíva zdanlivo neopracovaný alebo patinovaný kov, najmä bronz, sporadicky i drevo, sadru, plast ale aj včelí vosk niekedy nájdené objekty „objject trouvé“.

Otváracie hodiny múzea Danubiana v Bratislave-Rusovciach: denne od 10.00 do 18.00 h (pondelky – zatvorené).

(red, www.danubiana.sk)

FOTO: WWW.DANUBIANA.SK

Divadelné predstavenie Pravda

Dva manželské páry, nevera a všade samá „pravda“. Michel je úspešný, šarmantný a sexi. A samozrejme, vždy o krok pred ostatnými. To, že už pol roka podvádza svoju manželku so ženou svojho najlepšieho priateľa, považuje za úplne normálnu a prirodzenú vec. Remeslo poloprávd, milosrdných lží a „zahmlievania“ na všetky strany, ovláda priam majstrovsky. Je to totiž jeho povinnosť. Nemôže predsa pravdou ubližovať ľuďom, na ktorých mu záleží. „Keby si ľudia jedného dňa prestali klamať, nezostal by na svete ani jediný pár pokope. Totálna globálna katastrofa. Znamenalo by to vlastne zánik našej civilizácie.“ To sú slová Michela, hlavného predstaviteľa brilantnej komédie Floriana Zellera – Pravda.

FOTO: ARCHÍV DIVADLA 13. OPONA

Lož je hriechom len vtedy, keď plodí zlo. Keď koná dobro, je veľkou cnosťou. Buďte teda cnostnejší než kedykoľvek predtým. Klamte ako diabli. Nie hanblivo, nie len výnimočne, ale naopak statočne a vždy! Klamte priatelia, ja vám to príležitostne vrátim. – Voltaire

Predstavenie trvá 75min (bez prestávky). Obsadenie: Michel – Marek Majeský, Paul – Peter Sklár/Viktor Vincze, Laurence – Soňa Norisová, Alice – Helena Krajčiová (zmena obsadenia možná). „Pravda“ sa uskutoční 28. februára o 19.00 h v Kultúrnom dome Modra. Vstupenky v hodnote 19 eur zakúpite v sieti Ticketportal alebo v kancelárii KC Modra (kontakt@ kcmodra.sk, 033/647 21 12). **(kc)**

Mestský ples otvoril sezónu zábavy

Fašiangy sú obdobím hodovania, zábavy a tanca. Tohtoročnú plesovú sezónu slávnostne otvoril Mestský ples s podtitulom folklórny. Krásne dámy a elegantní páni zasadli do sál kultúrneho domu. Primátor Juraj Petrakovič osobne uvítal každého hosťa. V hlavnom programe sa tancovalo do taktu tónov ľudovej hudby Muzička, nechýbala tanečná výuka lektora Alfréda Linckeho s partnerkou a do skorých ranných hodín pokračovala zábava repertoárom DJ Arnošteka. Hostia nezostali hladní ani smädní, v ponuke boli špeciality Bistra Kinečko, vína od vinárov združenia Víno z Modry a lahodná káva z kaviarne Hollerung. Polnočná tombola sa vďaka štedrým darcom vydarila. Všetkým zúčastneným patrí poďakovanie a dovidenia o rok, priatelia, na ďalšom mestskom plese.

(red)

FOTO: MICHAL SVÍTOK, 7X

„U NÁS TAKÁ OBYČAJ...“

FAŠIANGY V MODRE

18. 2. 2023

PRED KULTÚRNYM DOMOM

MODRANSKÁ KAPUSTNICA

súťaž vo varení kapustovej polievky
9.00 začiatok varenia
12.00 ochutnávanie
14.30 vyhodnotenie súťaže odbornou porotou

PROGRAM

10.30 – 11.30
fašiangový sprievod maškár
(Sokolská - Dukelská - Štúrova a späť)

10.00 – 15.00
ochutnávka vín Spolku Vincúr

13.00 – 14.00
do tanca hrá ľudová hudba Vieska

Cena vstupenky:
5€ (miska, lyžica a hodnotiaci lístok)

1 € z každej predanej vstupenky bude prerozdelené po ukončení súťaže medzi všetky súťažiace družstvá

MODRA KULTÚRNE CENTRUM

Vincúr Modra

Prihlášky do súťaže nájdete na stránke:
www.kcmodra.sk

Kultúrne podujatia vo februári

3. 2., 18.00 h: Školský ples, miesto: KC Modra, organizátor: ZŠ Vajanského, vstupné: 25 eur osoba

4. 2., 19.00 h: Ples seniorov, miesto: KC Modra, organizátori: JDS v Modre, bližšie informácie v klube, Súkennícka 4

9. 2.: Literárny kabinet s Veronikou Šikulovou, miesto: Lýceum, Dolná 34, organizátor: o.z. Presahy

12. 2., 15.30 h: Biblický karneval, tradičné karnevalové stretnutie masiek inšpirovaných Svätým písmom, miesto: SCVČ Modra

16. 2.: Moodre reči, o umení s Alexandrou Tamásovou, miesto: Lýceum, Dolná 34, organizátor: o.z. Presahy

18. 2.: Fašiangy v Modre 2023, súťaž vo varení tej najlepšej kapustnice, fašiangová ochutnávka mladých vín, kultúrny program, sprievod masiek. Bližšie informácie a prihláška na: www.kcmodra.sk., miesto: priestranstvo pred KD Modra

18. 2., 20.00 hod: Fašiangová zábava spojená so symbolickým pochovávaním basy, miesto: Dom kultúry Kráľová, organizátor: OZ Kráľovan

24. 2., 20.00 h: Klub Za Oponou – Brajgel, uvedenie nového albumu Paradise, miesto: KC Modra – Klub Za Oponou, organizátor: Brajgel, KC Modra

27. 2., 18.00 h: Prechádzky labyrintom literatúry – Keltské povesti, autorské čítanie, hosť: Zuzana Kuglerová, hudba: Jano Ponka Duban, sprievodné slovo: Ľubomíra Miháliková, miesto: Musique club gallery, organizátori: ECAV Modra, Spoločnosť priateľov poézie, Pars Artem

28. 2., 19.00 h: Pravda, divadelná komédia, vstupné: 19 eur (v sieti Ticketportal, alebo v kancelárii KC Modra), miesto: KC Modra, organizátor: Divadlo 13. Opona, KC Modra

Pripravujeme

2. 3., 17.00: Smejko a Tanculienka – Poď von, nové predstavenie s Huncúlikom, Smejkom a Tanculienkou s pesničkami s ich posledného filmu Poď von! Huncúlik doma sedí, nič nerobí a vylihuje, pretože vonku prší a hrmia blesky. Prekvapia ho zamočení Smejko a Tanculienka a snažia sa ho zabaviť pesničkou Keď si šťastný. Organizátori: Divadlo Maska a KC Modra. Vstupenky v hodnote 12 eur kúpite v sieti Ticketportal. Predstavenie je vhodné pre deti do 2 rokov a trvá približne 60 minút.

2. 3.: Karpaty, autorské čítanie a diskusia s Jánom Púčekom. Moderuje Veronika Hajdučíková, organizátor: KC Modra, Mestská knižnica

26. 3., 18.00 h: Zlatá Baňa, divadelné predstavenie, obsadenie: Andrea Karnasová, Andrea Profantová, Marián Labuda, Marek Majeský, vstupné: 16 eur, miesto: KC Modra, informácie: 033/647 21 12, kontakt@kcmodra.sk. **(kc)**

Mier KINO

PROGRAM KINA MIER FEBRUÁR 2023

WWW.KINOMODRA.SK

01.02. | STR | 19:30 | SCANDI
BOMBASTICKÝ JOHAN
6€ | NÓR 2022 | 93min | ČT | 15+

02.02. | ŠTV | 19:30 | SCANDI
LETNÉ SVETLO
A POTOM PRÍDE NOC
6€ | ISL 2022 | 111min | ČT | 12+

03.02. | PIA | 19:30
AVATAR: CESTA VODY
6€ | USA 2022 | 190min | SD | 12+

04.02. | SO | 17:00
ASTERIX A OBELIX:
RÍŠA STREDU
6€ | FRA 2023 | 104min | SD | MP

04.02. | SO | 19:30
DUCHOVIA INISHERINU
6€ | VB,USA 2022 | 114min | ST | 12+

05.02. | NE | 17:00
MIKULÁŠOVE PATÁLIE:
AKO TO CELÉ ZAČALO
6€ | FRA 2022 | 82min | ČD | MP

05.02. | NE | 19:30
SLÚŽKA
6€ | SR 2022 | 100min | OR | 15+

07.02. | UT | 19:30 | SCANDI
DEALER I
6€ | DÁN 1996 | 105min | ČT | 18+

08.02. | STR | 19:30 | filmklub K4
OSEM HÔR
5€ | TAL,BEL 2022 | 147min | ČT | 15+

09.02. | ŠTV | 19:30
V ZAJATÍ MYSLE
6€ | USA 2023 | 96min | ČT | 15+

10.02. | PIA | 19:30
TITANIC: 25 VÝROČIE 3D
7€ | USA 2023 | 194min | ST | 12+

11.02. | SO | 17:00
KOCÚR V ČIŽMÁCH:
POSLEDNÉ ŽELANIE
6€ | USA 2022 | 100min | SD | 12+

11.02. | SO | 19:30
MAGIC MIKE: POSLEDNÝ TANEC
6€ | USA 2023 | 100min | ST | 15+

12.02. | NE | 17:00
ZÚBKOVÁ VÍLA
6€ | USA 2022 | 190min | SD | 12+

12.02. | NE | 19:30
INVALID
6€ | SR 2023 | 100min | OR | 15+

14.02. | UT | 19:30 | SCANDI
DEALER II
6€ | DÁN,VB 2004 | 100min | ČT | 18+

15.02. | STR | 19:30 | filmklub K4
± 90
5€ | SR 2022 | 90min | OR | 12+

16.02. | ŠTV | 19:30
NIEKTO KLOPE NA DVERE
6€ | USA 2023 | 102min | ST | 15+

17.02. | PIA | 19:30
SPRAVODLIVOSŤ PRE
EMMETTA TILLA
6€ | USA 2022 | 130min | ČT | 12+

18.02. | SO | 17:00
MÚMIE
6€ | ŠPA 2023 | 100min | SD | MP

18.02. | SO | 19:30
ANT-MAN A WASP:
QUANTUMANIA
6€ | USA 2023 | 125min | SD | 12+

19.02. | NE | 17:00
ASTERIX A OBELIX:
RÍŠA STREDU
6€ | FRA 2023 | 104min | SD | MP

19.02. | NE | 19:30
ŽELANIE K NARODENINÁM
6€ | ČR 2023 | 93min | ČD | 12+

21.02 | UT | 19:30 | SCANDI
DEALER III
6€ | DÁN 2005 | 90min | ČT | 18+

22.02. | STR | 19:30 | filmklub K4
KORZET
5€ | RAK,LUX 2022 | 113min | ČT | 15+

23.02. | ŠTV | 19:30
MAGIC MIKE: POSLEDNÝ TANEC
6€ | USA 2023 | 100min | ST | 15+

24.02. | PIA | 19:30
ANT-MAN A WASP:
QUANTUMANIA 3D
7€ | USA 2023 | 125min | SD | 12+

25.02. | SO | 17:00
ZÚBKOVÁ VÍLA
6€ | USA 2022 | 190min | SD | 12+

25.02. | SO | 19:30
TÁR
6€ | USA,NEM 2023 | 157min | ST | 12+

26.02. | NE | 17:00
MÚMIE
6€ | ŠPA 2023 | 100min | SD | MP

26.02. | NE | 19:30
KUCIAK: VRAŽDA NOVINÁRA
6€ | ČR,USA 2022 | 102min | ST | 12+

28.02. | UT | 19:30 | ART
MUNCH - LÁSKA, DUCHOVIA
A UPÍRIE ŽENY
6€ | TAL 2022 | 93min | ČT | 12+

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ. TEŠÍME SA NA VAŠU NÁVŠTEVU.

SLEDUJTE NÁŠ WEB A NAŠE SOCIÁLNE SIETE.

K4 - Filmklub K4, SD - slovenský dabing, ČD - český dabing, ST - slovenské titulky, ČT - české titulky, OR - originálna verzia, 12+ - odporúčaná prístupnosť.

Modernizáciu a digitalizáciu kina MIER finančne podporil Audiovizuálny fond.
Uvádzanie filmov v kine MIER finančne podporuje Audiovizuálny fond.

AUDIOVIZUÁLNY FOND.SK

MIERMODRA

KINOMIERMODRA

MODRANSKÉ ZVESTI - mesačník vydáva Kultúrne centrum Modra, Sokolská 8, 900 01 Modra, IČO: 46 867597. Redaktor: Mgr. Jana Kuchtová, graf. úprava: Roman Benčurík. Redakčná rada: Roman Benčurík, Naďa Kovárová, Vladimír Neuschl, Zuzana Tichá, Roman Zatlukal. Adresa redakcie: Sokolská 8, 900 01 Modra, tel.: 0911 999 784, e-mail: zvesti@kcmodra.sk. Tlač: MEDIAL Net s.r.o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu externých materiálov. Príspevky od externých autorov sa nemusia zhodovať s názormi redakcie. Uzávierka čísla: 18. 1. 2023. Uzávierka nasledovného čísla: 15. 2. 2023. NEPREDAJNÉ! EV 449/08. ISSN1339-3251. www.modra.sk